

 Vilniaus
festivalis
2017

RADIJAS

KVIEČIA

Harmonijos sodai
Gardens of Harmony

BIRŽELIO 5–22 d.
5 – 22 June

VILNIAUS FESTIVAL 2017

Harmonijos sodai

BIRŽELIO 5–22 d.

www.vilniusfestival.lt

Radijo laida

RYTO ALLEGRO

Šiokiadieniais **08.10** val.

Naujausia kultūros informacija, pokalbiai su išskirtinėmis asmenybėmis, diskusijos aktualiais kultūrinio gyvenimo klausimais.

„Ryto allegro“ viktorina – puiki galimybė laimėti naują knygą, muzikos albumą ar bilietus į spektaklį, koncertą.

Vedėjai:

Laima Ragėnienė
Alma Valantinienė
Viktoras Paulavičius
Birutė Rutkauskaitė
Austėja Kuskienė

Bendraukime:

facebook.com/Ryto-allegro
allegro@lrt.lt

TURINYS

1. Festivalio kalendorius / Calendar of events.....	8
2. Koncertai (LT).....	10
3. Concerts (EN).....	59
4. Bilietų pardavimo informacija / Ticketing information.....	80
5. Papildoma informacija lankytojams / Visitor information.....	81

FESTIVALIO KALENDORIUS

Birželio 5–22 d.

5 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletu teatre

Festivalio pradžios koncertas

ELĪNA GARANČA (mezosoprano)

Dirigentas **KAREL MARK CHICHON**

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

7 d., trečiadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Vidurnakčio saulė

MARIO BRUNELLO (violončelė)

Dirigentas **MODESTAS PITRĖNAS**

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

JUSTĖ JANULYTĖ. Premjera,

Vilniaus festivalio užsakymas

8 d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Osvaldo Balakausko

muzikinė odisėja

LIETUVOS ANSAMBLIŲ TINKLAS

Styginių kvartetas **CHORDOS**

RUSNĖ MATAITYTĖ (smuikas)

RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (akordeonas)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas **VYKINTAS BALTAKAS**

9 ir 11 d., penktadienį ir sekmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletu teatre

Vincenzo Bellini operos

„Kapulečiai ir Montekiai“ premjera

Muzikos vadovas ir dirigentas

SESTO QUATRINI

Dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Režisierius **VINCENT BOUSSARD**

Scenografas **VINCENT LEMAIRE**

Kostiumų dailininkai:

VINCENT BOUSSARD

CHRISTIAN LACROIX

12 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Ezio Bosso sugrįžta

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas ir solistas

SERGEJ KRYLOV (smuikas)

Dirigentas, kompozitorius ir

solistas **EZIO BOSSO** (fortepijonas)

14 d., trečiadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletu teatre

WDR orkestras sveikina Vilnių

GAUTIER CAPUÇON (violončelė)

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK (WDR)

SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas **JUKKA-PEKKA SARASTE**

15 d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

„Appassionata“ pagal

Rudolfą Buchbinderį

RUDOLF BUCHBINDER (fortepijonas)

17 d., šeštadienį, 21 val.

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje

Vasaros vargonai

HAYO BOEREMA (vargonai)

19 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Harmonijos sodai

Senosios muzikos ansamblis

IL GIARDINO ARMONICO

GIOVANNI ANTONINI (išilginė fleita)

22 d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletu teatre

Festivalio pabaigos koncertas

Šokio ir perkusijos šou

„Sniegas, mėnuo ir gėlės“

DADADADAN TENKO

būgnininkai iš Japonijos

CALENDAR OF EVENTS

5 – 22 June

Monday 5, 7 pm

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Opening of the Festival

ELĪNA GARANČA (mezzo-soprano)

Conductor **KAREL MARK CHICHON**

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Wednesday 7, 7 pm

Lithuanian National Philharmonic Hall

Midnight Sun

MARIO BRUNELLO (cello)

Conductor **MODESTAS PITRĖNAS**

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

JUSTĖ JANULYTĖ. Première.

A Vilnius Festival commission

Thursday 8, 7 pm

Lithuanian National Philharmonic Hall

Osvaldas Balakauskas’

Musical Odyssey

LITHUANIAN ENSEMBLE NETWORK

CHORDOS String Quartet

RUSNĖ MATAITYTĖ (violin)

RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (accordion)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor **VYKINTAS BALTAKAS**

Friday and Sunday 9 and 11, 7 pm

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Première of Vincenzo Bellini’s Opera

I Capuleti e i Montecchi

Musical Director and Conductor

SESTO QUATRINI

Conductor **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Director **VINCENT BOUSSARD**

Stage Designer **VINCENT BOUSSARD**

Costume Designers **VINCENT BOUSSARD,**

CHRISTIAN LACROIX

Monday 12, 7 pm

Lithuanian National Philharmonic Hall

The Return of Ezio Bosso

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor and Soloist

SERGEI KRYLOV (violin)

Conductor, Composer and Soloist

EZIO BOSSO (piano)

Wednesday 14, 7 pm

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

The WDR Orchestra Salutes Vilnius

GAUTIER CAPUÇON (cello)

Conductor **JUKKA-PEKKA SARASTE**

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK (WDR)

SYMPHONY ORCHESTRA

Thursday 15, 7 pm

Lithuanian National Philharmonic Hall

Appassionata According to

Rudolf Buchbinder

RUDOLF BUCHBINDER (piano)

Saturday 17, 9 pm

Church of St Casimir, Vilnius

Summer Organ

HAYO BOEREMA (organ)

Monday 19, 7 pm

Lithuanian National Philharmonic Hall

Gardens of Harmony

IL GIARDINO ARMONICO

Early Music Ensemble

GIOVANNI ANTONINI (recorder)

Thursday 22, 7 pm

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Closing of the Festival.

Dance and percussion show *Snow,*

Moon and Flowers

DADADADAN TENKO drummers, Japan

Birželio 5 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre

Festivalio pradžios koncertas

Solistė **ELĪNA GARANČA** (mecosopranas, Latvija)

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas

Dirigentas **KAREL MARK CHICHON** (Didžioji Britanija, Gibraltaras)

Mecenatas – labdaros ir paramos fondas „Gerasis ruonis“

Programa

I

PIOTR ČAIKOVSKIJ (1840–1893)

Valsas iš siuitos „Gulbių ežeras“
Joanos arija iš baleto „Orleano mergelė“

EMĪLS DĀRZIŅŠ (1875–1910)

Melancholiškas valsas

CAMILLE SAINT-SAËNS (1835–1921)

Dalilos arija „Mon coeur s'ouvre à ta voix“ iš
operos „Samsonas ir Dalila“

GIUSEPPE VERDI (1813–1901)

Operos „Sicilijos mišparai“ uvertiūra
Eboli arija „O don fatale“
iš operos „Don Karlas“

II

FRANCESCO CILEA (1866–1950)

Adrianos Lekuvrer arija „Ecco, respiro appena, lo
son l'umile ancella“
iš operos „Adriana Lekuvrer“

GAETANO DONIZETTI (1797–1848)

Operos „Favoritė“ I veiksmo preliudas

PIETRO MASCAGNI (1863–1945)

Santucos arija „Voi lo sapete, o mamma“
iš operos „Kaimo garbė“

AMILCARE PONCHIELLI (1834–1886)

„Danze delle ore“ iš operos „Džokonda“

Trys neapolietiškos dainos:

STANISLAO GASTALDON (1861–1939)

„Musica proibita“
(aranžuotė K. M. Chichono)

PAOLO TOSTI (1846–1916)

„Non t'amo più“
(aranžuotė K. M. Chichono)
„Marechiare“

ELĪNA GARANČA gimė Rygoje (Latvija), muzikų šeimoje. Studijavo Latvijos muzikos akademijoje, savo mamos Anitos Garančos dainavimo klasėje. 1999 m. laimėjo Mirjam Helin dainavimo konkursą, 2001 m. – Kardifo pasaulio dainininkų konkursą.

Savo karjerą E. Garanča pradėjo kaip reziduojanti „Oper Frankfurt“ ir Meiningeno „Südthüringischer Staatstheater“ artistė – pastarajame teatre ji parengė kelias pagrindines partijas.

2005 m. rugsėjį E. Garanča tapo „Deutsche Grammophon“ išskirtines teises turinčia soliste. Jos pirmasis solinis garso įrašas „Aria Cantilena“ pasirodė 2007 m. ir sulaukė klausytojų ir kritikų geriausių atsiliepimų. Už jį dainininkė pelnė prestižinį „ECHO Klassik“ apdovanojimą kaip 2007 Metų solistė. Pastarieji du E. Garančos albumai „Romantique“ (2012) ir „Meditation“ (2015) taip pat buvo įvertinti „ECHO Klassik“ apdovanojimu.

E. Garanča greitai įsitvirtino geriausių atlikėjų gretose ir šiuo metu yra pirmo ryškumo operos žvaigždė, nuolat dainuojanti garsiausiuose pasaulio teatruose ir bendradarbiaujanti su svarbiausiais simfoniniais orkestrais. Tiek publiką, tiek kritikus ji sužavėjo savo ypatingo grožio vokalu, elegantišku ir intelektualiu muzikalumu bei įtaigia vaidyba.

2015–2016 m. sezonas E. Garančai buvo itin sėkmingas: ji pasirodė „ECHO Klassik“ apdovanojimų ceremonijoje, koncertuose „Chvorostovskis ir draugai“ Maskvoje bei Sankt Peterburge, „Wiener Staatsoper“, „Opéra national de Paris“, „Deutsche Oper Berlin“ spektakliuose, debiutavo naujajame „Metropolitan Opera“ teatro pastatyme operoje „Roberto Devereux“.

Tarp ryškiausių solistės pastarųjų sezonų darbų – puikiai įvertintas debiutas Karališkajame „Covent Garden“ teatre Karmen vaidmeniu to paties pavadinimo G. Bizet operoje. Vėliau šią partiją ji dainavo „Metropolitan Opera“, spektaklis buvo transliuojamas daugiau nei tūkstantyje kino teatrų visame pasaulyje.

2010-aisiais E. Garančai buvo suteiktas Amerikos Metų vokalistės titulas, tais pačiais metais ji laimėjo „MIDEM Classical“ Metų atlikėjos ir antrąjį „ECHO Klassik“ Metų dainininkės apdovanojimą. Solistė surengė daugybę gala koncertų ir rečitalių Europoje ir JAV. Skyrium minėtini pasirodymai G. Verdi „Requiem“ teatre „Teatro alla Scala“ su Danieliu Barenboimu, Anja Harteros, Jonasu Kaufmannu ir René Pape (taip pat išleistas CD/DVD/Blu-ray formatais) bei debiutinis rečitalis Niujorko „Carnegie Hall“.

2013 m. „Wiener Staatsoper“ pagerbė solistę suteikdama jai „Kammersängerin“ apdovanojimą už vaisingą bendradarbiavimą su teatru: nuo 2003 m. įvykusio debiuto ji padainavo 140 spektaklių, sukūrė 18 skirtingų vaidmenų, pradėdama nuo nedidelio Lolos vaidmens ir vėliau karaliaudama scenoje kaip Karmen, Sesto, Džiovana Seimūr, Šarlotė ir Oktavianas.

2016–2017 m. sezoną E. Garanča grįžta į „Bayerische Staatsoper“ (naujas „Favoritės“ pastatymas), „Opéra national de Paris“ („Kaimo garbė“) ir „Metropolitan Opera“ („Rožės kavalierius“). Ji taip pat atliks G. Mahlerio dainas su Los Andželo filharmonijos orkestru ir dirigentu Gustavu Dudameliu, leis jį didžiąsias gastroles po Europą, reklamuojančias solistės naujausią „Deutsche Grammophon“ įrašą. E. Garanča pirmą kartą dainuos Meksikoje (4 koncertai), pasirodys įvairiuose festivaliuose, gala

koncertuose bei rečitaliuose ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje.

Britų dirigentas **KARELIS MARKAS CHICHONAS** užburia publiką savo temperamentu, aistra ir muzikalumu. 2012 m. birželį už nuopelnus muzikos srityje Anglijos karalienė Elžbieta II suteikė K. M. Chichonui Britų imperijos karininko laipsnį (OBE). 2016 m. jis buvo išrinktas Londono Karališkosios muzikos akademijos draugijos nariu.

1971 m. Londone gimęs K. M. Chichonas yra kilęs iš Gibraltaro. Būsimasis dirigentas studijavo Londono Karališkojoje muzikos akademijoje, buvo Giuseppe's Sinopoli ir Valerijaus Gergijevio asistentas.

Nuo 2011 m. jis yra „Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern“ (DRP) pagrindinis dirigentas. Šio menininko darbai ypač vertinami dėl įžvalgių interpretacijų, turtingo repertuaro ir novatoriško požiūrio į muziką, atliekamą su DRP. Sėkmę dirbant su šiuo kolektyvu taip pat liudija itin palankių kritikų atsiliepimų sulaukęs visų A. Dvořáko orkestrinių kūrinių pirmasis įrašas (šį ciklą dirigentas per ateinančius ketverius metus taip pat įrašys su „Hänssler Classic“). Kritikai žavėjosi: „Karelis Markas Chichonas neabejotinai pranoksta žymiausius savo varžovus“ ir gyrė įrašą kaip „geriausią iš visų esamų versijų“.

Tarp ankstesnių dirigento pareigų – Latvijos nacionalinio simfoninio orkestro pagrindinis dirigentas bei meno vadovas ir Graco simfoninio orkestro pagrindinis dirigentas.

K. M. Chichonas diriguoja tokiuose teatruose kaip „Metropolitan Opera“ Niujorke, „Wiener Staatsoper“, „Deutsche Oper“ Berlyne,

„Bayerische Staatsoper“ Miunchene, „Teatro dell'Opera di Roma“, „Teatro Comunale di Bologna“, „Teatro Real Madrid“, Barselonos „GranTeatre del Liceu“; pasirodo su orkestrais: „Royal Concertgebouw“, Londono simfoniniu, Anglijos kameriniu, Olandijos „Radio Filharmonisch Orkest“, Berlyno „Rundfunk-Sinfonieorchester“, „Wiener Symphoniker“, Vienos „Radio-Symphonieorchester“, Tokijo NHK simfoniniu, „Orchestre de la Suisse Romande“, „Orchestre National de Belgique“, „Sinfonica Nazionale della RAI“, „Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo“ ir Rusijos nacionaliniu.

Dirigentas koncertuoja prestižinėse salėse, kaip antai „Berlin Philharmonie“, „Musikverein Vienna“, „Konzerthaus Vienna“, „Concertgebouw Amsterdam“, Karališkojoje „Festival Hall“ Londone, Paryžiaus „Théâtre des Champs-Élysées“, Miuncheno filharmonijos, Hamburgo „Laeiszhalle“, „Alter Oper Frankfurt“, Didžiojoje Maskvos filharmonijos, „Auditorio Nacional de Musica Madrid“ ir Seulo menų centre Pietų Korėjoje.

2016 m. pradžioje K. M. Chichonas itin sėkmingai debiutavo Niujorko „Metropolitan Opera“ spektaklyje „Madam Baterflai“, kuris buvo gyvai transliuojamas dviem tūkstančiams kino teatrų 66 šalyse. 2006–2010 m. jis buvo koncertų ciklo „Kalėdos Vienoje“ muzikos vadovas – šie koncertai kasmet rengiami Vienos „Konzerthaus“ ir transliuojami milijonams televizijos žiūrovų visame pasaulyje.

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS (LNSO), skaityti 17 psl.

Parengta pagal LNOBT informaciją

Birželio 7 d., trečiadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Vidurnakčio saulė

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas

Solistas **MARIO BRUNELLO** (violončelė, Italija)

Dirigentas **MODESTAS PITRĖNAS**

Koncerto rėmėjas – „Turkish Airlines“

Koncerto partneris – Italų kultūros institutas Vilniuje

Programa

I

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

Simfonijos Nr. 5 IV dalis *Adagietto*.

Sehr langsam (1901–1902)

JUSTĖ JANULYTĖ (g. 1982)

„Vidurnakčio saulė“
violončelei ir simfoninio orkestro
styginiams su naktinėmis surdinomis
(2017, premjera,
Vilniaus festivalio užsakymas)

II

**FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY
(1809–1847)**

Koncertinė uvertiūra „Riui Blazas“
(*Ruy Blas*), op. 95 (1839)

Simfonija Nr. 4 A-dur „Itališkoji“,
op. 90 (1833)

Allegro vivace
Andante con moto
Con moto moderato
Presto and Finale: Saltarello

MARIO BRUNELLO 1986 m. pelnė I premiją tarptautiniame P. Čaikovskio konkurse Maskvoje, po to prasidėjo stebinanti violončelininko karjera. Jis koncertuoja su pripažintais pasaulio kolektyvais – tai Londono, Karališkosios, Miuncheno, Prancūzijos radijo filharmonijų, Filadelfijos, Tokijo NHK, Šv. Cecilijos akademijos, Berlyno vokiečių simfoniniai, G. Mahlerio, Kioi kameriniai orkestrai ir kt. M. Brunello bendradarbiavo su batus meistras V. Gergijevu, J. Temirkanovu, A. Pappano, M. Honecku, R. Chailly, R. Muti, V. Jurowskiu, T. Koopmanu, D. Gatti, J. Axelrodu, M.-W. Chungu, S. Ozawa ir C. Abbado. Pastarojo kvietimu violončelininkas ne kartą koncertavo su Liucernos festivalio ir W. A. Mozarto orkestrais. Su šiais kolektyvais jis pasirodė ne tik solisto, bet ir dirigento amplua. 1994 m. subūrė orkestrą „d'Archi Italiana“, su juo dažnai koncertuoja savo šalyje ir svetur. Taip pat jis yra festivalio „Suoni delle Dolomiti“ meno vadovas.

Svarbią vietą violončelininko meninėje veikloje užima kamerinė muzika. M. Brunello pasirodė su G. Kremeriu, M. Argerich, F. P. Zimmermannu, I. Faust, J. Bašmetu, M. Pollini, V. Afanassievu, A. Lucchesini, H. Wolffo styginių kvartetu. Be to, jis inicijuoja projektus, kuriuose muzika jungiama su literatūra, filosofija, teatru ar mokslo šakomis; rengia interaktyvius garso–vaizdo–žodžio performansus. Dauguma šių eksperimentų vyksta vadinamojoje menų laboratorijoje „Antiruggine“ Treviso mieste.

M. Brunello diskografijoje – A. Dvořáko Koncerto violončelei gyvas įrašas su Šv. Cecilijos akademijos orkestru, diriguojamu A. Pappano (kompaktinę plokštelę išleido EMI), L. van Beethoveno Trigubas koncertas su W. A. Mozarto orkestru ir C. Abbado (DGG), penkių kompaktinių plokštelių rinkinys „Brunello Series“, kuriame įrašyta Viduržemio regiono šalių muzika, A. Vivaldi koncertai, šiuolaikinės kompozicijos violončelei solo, F. Schuberto kūryba violončelei ir fortepijonui bei J. S. Bacho siuitų dvigubas CD („Egea Records“). Už Bacho siuitas atlikėjas 2010 m. pelnė Italijos kritikų apdovanojimą. Tarp naujausių įrašų – D. Šostakovičiaus Koncertas violončelei, kurį jis griežė Paryžiaus „Salle Pleyel“ su V. Gergijevu diriguojamu Marijos teatro orkestru.

2016–2017 m. koncertų sezoną M. Brunello su M.-W. Chungo diriguojamu orkestru „La Filarmonica“ surengė pasirodymus „Concertgebouw“ Amsterdame, „Kioi“ salėje Tokijyje, teatruose „La Fenice“ Venecijoje bei „La Scala“ Milane; taip pat koncertavo Bremene, Eindhovene, Londono nacionalinėje galerijoje; numatytas virtuozo sugrįžimas į Tokijo ir Nagojos koncertų sales inicijuojant projektą „Muzikuoja prestižinio P. Čaikovskio konkurso laureatai“.

2016 m. violončelininkas buvo festivalio „MiTo“ reziduojantis menininkas ir surengė šešis koncertus kaip solistas bei dirigentas. 2017 m. pradžioje jis ėmėsi įgyvendinti svarbų projektą, skirtą J. S. Bacho muzikai styginiams.

Mario Brunello griežia 1600-aisiais datuojama italų meistro Giovanni Paolo Maggini violončele.

Vienas ryškiausių mūsų šalies dirigentų **MODESTAS PITRĖNAS** nuo 2015 m. rudens yra Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro (LNSO) vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas. 2003 m. VII G. Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija) jis laimėjo I premiją, aukso medalį ir specialų Silezijos filharmonijos orkestro prizą. Po to kaip kviestinis dirigentas koncertavo su svarbiausiais Lenkijos simfoniniais orkestrais. 2009–2014 m. jis buvo Latvijos nacionalinės operos (LNO) vyriausiasis dirigentas bei Lietuvos nacionalinio operos

ir baletu teatro (LNOBT) dirigentas, 2006–2011 m. – Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą M. Pitrenas yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimus, jam įteiktas Latvijos Pripažinimo Kryžius. 2012 m. maestro skirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. 2015 m. Rygoje jungtinis Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją.

M. Pitrenas yra parengęs simfoninių partitūrų su LNSO, Latvijos nacionaliniu, Krasnojarsko valstybiniu, Lietuvos valstybiniu simfoniniu, Lietuvos kameriniu orkestrais. Su minėtais kolektyvais koncertavo daugelyje Europos šalių, JAV ir Kinijoje. Pastaraisiais metais diriguoja Latvijos, Lietuvos teatruose, Varšuvos Didžiajame teatre, Diuseldorfo „Deutsche Oper am Rhein“, Kelno, Helsinkio nacionaliniuose operos teatruose, Maskvos Didžiajame teatre. Sankt Galeno operoje jis dirigavo daugiau kaip 30-ies pavadinimų operos ir baletu spektaklių. 2014 m. M. Pitreno diriguojama R. Wagnerio opera „Rienzi“ tapo vienu svarbiausių Rygos – Europos kultūros sostinės 2014 renginių; tais pačiais metais maestro parengė pasaulinę A. Maskato operos „Valentina“ premjerą LNO, veikalas buvo parodytas Berlyno „Deutsche Oper“ teatre pažymint Latvijos pirmininkavimą ES Tarybai 2015 m.

LIETUVOS NACIONALINĮ SIMFONINĮ ORKESTRĄ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015-ųjų rudens kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, orkestro garbės dirigentas yra J. Domarkas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas.

Kolektyvas kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje ir kitose Lietuvos scenose, dažnai gastroliuoja užsienyje. Lankytasi dau-gelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, grota garsiose salėse, tokiose kaip Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Osakos „Festival Hall“, Amsterdamo „Concertgebouw“, muzikos festivaliuose: Šlėzvingo-Holšteino, „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Maskvos žvaigždės“, „Rusijos žiema“, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kt. 2011 m. Japonijoje, gastroliodamas su žymiausia Pietų Korėjos soliste Sumi Jo ir japonų dirigente Tomomi Nishimoto, LNSO

surengė 21 koncertą. 2013 m. LNSO pirmąkart vyko gastrolių į Pietų Ameriką (šeši koncertai San Paulo, Kvito, Limos, Rosario ir Buenos Airių miestuose). Lietuvai pirminkaujant ES Tarybai, 2013 m. LNSO surengė koncertų Vilniaus universiteto Skargos kieme, BOZAR salėje Briuselyje vykusiame „Klarafestival“, 2014 m. gegužės pradžioje – festivalyje „Probaltica“ Torunėje.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, tarp jų B. Dvarionas, S. Sondeckis, J. Aleksa, V. Fedosejevas, M. Rostropovičius, K. Pendereckis, K. Masuras, J. Frantzas, C. Diederichas, N. Järvi, Ch. Speringas, R. Hickoxas, Ch. Eschenbachas, O. Gran-geanas. LNSO koncertavo su daugeliu žymių atlikėjų, įvairių kartų ir tautybių nuostabių instrumentininkų bei vokalistų, iš jų minėtini dainininkai M. Caballé, J. Norman, S. Larinas, V. Urmana,

V. Noreika, pianistai E. Gilelsas, D. Baškirovas, D. Pollackas, S. Tiempo, F. Kempfas, M. Rubackytė, P. Geniušas, smuikininkai G. Kremeris, L. Koganas, V. Spivakovas, J. Rachlinas, S. Krylovas, Ph. Graffinas, A. Steinbacher, V. Čepinskis, violončelininkai M. Maiskis, I. Monighetti, D. Geringas, D. Ishizaka, M. Rostropovičius, altininkas J. Bašmetas.

LNSO sukauptame repertuare – ir praėjusių epochų oratorinio bei simfoninio žanro kūriniai, ir moderni šiuolaikinė muzika, kurios kontekste išsiskiria solidžios lietuvių kompozitorių partitūros – nuo M. K. Čiurlionio simfoninių poemų iki B. Dva-riono, E. Balsio, J. Juzeliūno, A. Rekašiaus, F. Bajoro, V. Barkausko, O. Balakausko, V. Bartulio, O. Narbutaitės, R. Šerkšnųtės, A. Malcio, A. Šenderovo opusų, taip pat daugelio jaunų kompozitorių pirmųjų simfonijų. Nuo 1991 m. orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis. LNSO yra atlikęs kone visas Lietuvos kompozitorių simfoninių veikalų premjeras, daug jų dirigentų dėka didelė dalis lietuviškos muzikos šiandien skamba ne tik koncertuose, bet ir iš įrašų, išleistų Lietuvoje ir užsienyje („Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Ella Records“, „Naxos“, „Avie Records“).

Apibendrinant austrų romantiko **GUSTAVO MAHLERIO** (1860–1911) kūrybą galima sakyti, kad jis daugiausia dėmesio skyrė dviem žanrams: simfonijai ir dainai. G. Mahlerio simfonijos – tarsi jo gyvenamojo laikotarpio visuomenės paveikslas. Pasak kompozitoriaus, jam parašyti simfoniją – tai tas pat, kas muzikinės technikos priemonėmis sukurti pasaulį. Simfonijose girdime didžiausios dramatinės įtampos epizodus, ekstazišką polėkį, tragišką patosą, karčią ironiją. Kūrėjas

pasitelkdavo savo aplinkoje girdimas intonacijas: kariškus signalus, operečių motyvus, gedulo ir žygio maršus, dainas ir šokius. Jo simfonijose skamba paprasti lendleriai ir rūtūs choralai, herojinės fan-faros ir naivios dainelės. Siekdamas dainin-gumo, į simfonijas jis perkeldavo savo vo-kalinių ciklų frazes ir net ištisus fragmentus.

1901–1902 m. G. Mahleris rašė Penktąją simfoniją, kuria prasidėjo naujas jo kūrybos etapas. Ankstesnėse simfonijose (Nr. 2–4) naudojęs poetinius tekstus ir žmogaus balsą, Penktojoje, Šeštojoje ir Septintojoje savo sumanymus kom-pozitorius įgyvendino vien „grynosios“ (instrumentinės) muzikos priemonėmis. Simfonija Nr. 5 penkių dalių, jos grupuojamos į tris stambias padalas: I ir II dalys – pirmą padalą, III dalis – antroji, IV, V dalys – trečioji.

IV dalis Adagietto. Sehr langsam dažnai vadinama simfoninės lyrikos kvintesenčia. Ši muzika pradeda paskutinę simfoninio ciklo padalą – ilgesingai žavią begalinę melodiją griežia styginiai ir arfa, suteikdami muzikai ypatingo švelnumo. Tai lyg miniatiūrinė orkestro daina be žodžių.

JUSTĖ JANULYTĖ (g. 1982) kompoziciją studijavo LMTA (prof. B. Kutavičiaus ir O. Balakausko kl.), Milano G. Verdi konservatorijoje (A. Solbiati, G. Giuliano ir M. Garuti kl.) bei įvairiuose meistriškumo kursuose, kuriuos vedė Luca Francesconi, Helena Tulve ir kt. Jos kūriniai premijuoti Lietuvos kompozitorių sąjungos Geriausių metų kūrinių konkurse, UNESCO organizuojamoje Tarptautinėje kompozitorių tribūnoje Paryžiuje, 2013 m. gruodį kompozicija „Smėlio laikrodžiai“ tapo Lietuvos pirminkavimo ES Tarybai baigiamuoju renginiu Briuselio menų centre „Flagey“.

J. Janulytės muzika skambėjo Europoje, JAV, Kanadoje, Australijoje, garsiausiuose šiuolaikinės muzikos festivaliuose ir koncertų salėse. Dauguma jos kūrinių skirti vienodų instrumentų „monochrominiams“ ansambliams (vien styginiams, pučiamiesiems ar balsams) ir parašyti „termodinaminių“ transformacijų forma, stebint lėtą tam tikro akustinio fenomeno/būsenos metamorfozę ir plečiant muzikinio laiko bei erdvės suvokimo ribas. J. Janulytės darbai prilygsta akstinėms gamtos reiškinių metaforoms („Naktų ilgėjimas“, 2009; „Debesų stebėjimas“, 2012; „Švytėjimas“, 2015), kompozitorė garsą ir vaizdą sulydantiuose opusuose tyrinėja vizualinę muzikinių reiškinių prigimtį („Kvėpuojanti muzika“, 2007; „Užtemimai“, 2007; „Smėlio laikrodžiai“, 2010).

Už vizionierišką ir ypač plataus tarptautinio atgarsio sulaukusią pastarųjų metų kūrybą 2011 m. kompozitorėi įteikta Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Jaunojo menininko premija.

„Vidurnakčio saulė“ violončelei ir simfoninio orkestro styginiams su naktinėmis surdinomis (2017)

Sutemos nebebus tau tokios tamsios ir naktis nušvis tarsi diena.

Giordano Bruno

Kelias aukštyn ir kelias žemyn yra vienas.

Heraklitas

Ši kompozicija tyrinėja pavadinime slypinčio oksimorono muzikines metaforas ir įvairiomis dualumo formomis kuria bemaž baltoms lietuviško birželio naktims būdingą mistišką, neapčiuopiamą įtampą bei lyrinės poetikos kupiną atmosferą.

Daugiasluoksnė partitūra sudaryta iš skirtingos dimensijos fraktalų, kurių patį stambiausią įkūnija violončelės solo partija. Iš jos tarsi atšvaitai ar aidai kyla visos kitos simfoninio orkestro styginių gijos, – tankėjančios, besipinančios ir pamažu užgožiančios jas skleidžiantį garso šaltinį.

Pagrindine judėjimo logika garsų erdvėje čia tampa besisukančio rato forma, kuri sujungia ir išmagnetina vis labiau vienas nuo kito tolstančius priešingus polius ir veikia lygiagrečiai su negrįžtančio proceso metamorfozėmis. Šitaip muzikine partitūra „įgarsinamas“ dvilypis, mums patiems būdingas laiko suvokimas stebint savo pačių bei gamtos kūnų cikliškumą lėtų ir tik viena kryptimi plukdančių transformacijų tėkmėje.

Justė Janulytė

Vokiečių menininko – kompozitoriaus, pianisto, vargonininko ir dirigento **FELIXO MENDELSSOHN-BARTHOLDY** (1809–1847) kūryba yra tarsi klasicizmo ir romantizmo stilių kryžkelėje: dramaturgija klasicistinė, tačiau harmonija ir instrumentuotė – romantiškai spalvinga; melodizmas artimas vokiečių liaudies dainoms, o motyvų perdirbimas, grakšti išdailinta forma – vokiečių klasikams. Būdamas lyrikas, Mendelssohnas kūrė tipiškai romantinius vaizdus, perteikė menininko dvasines būsenas, subtilius gamtos ir buities muzikinius paveikslus. Tai atsispindi jo uvertiūrose.

Kompozitorius laikomas programinės uvertiūros (nesusijusios su sceniniu veiksmu) žanro pradininku, nors šio žanro šaknys driekiasi dar iki L. van Beethoveno simfoninių uvertiūrų. F. Mendelssohnas-Bartholdy Beethoveno bandymus išstobulino sukurdamas itin lyriškos ir iliustratyvios koncertinės uvertiūros pavyzdžius, išlaikiusius klasiikinę sonatos formą. Bene ryškiausia iš jo uvertiūrų yra „Hebridai“, joje įtaigiai perteikti rūstaus jūros peizažo bei senovinių škotų padavimų apibendrinti vaizdai – tai 1829 m. kompozitoriaus pirmosios viešnagės Anglijoje atgarsiai, kur didžiausią įspūdį jam padarė Škotija ir jos atšiauri gamta, senieji padavimai, dramatiška istorija bei savita liaudies buitis. Minėtina ir kita uvertiūra – tai **„Riui Blazas“, op. 95**, kuri buvo užsakyta Victorio Hugo dramos pastatymo proga 1839 m. ir parašyta per itin trumpą laiką – keliolika dienų.

1830–1831 m. kompozitorius keliavo po Italiją, ir, kaip buvo anuomet įprasta, rašė artimiesiems laiškus. Štai kelios mintys seriai iš Neapolio: „Susikaupti negaliu. Visa, kas mane supa – pirmiausia tūkstančiai žmonių – tarytum gundo nieko neveikti, apie nieką negalvoti (...) Italija mane pasiti-

ko tokiomis linksmybėmis, kad jas ir aprašyti sunku“. Susipažinęs su Florencijos muziejais, Vatikano meno turtais, pasigrožėjęs Kaprio sala, Vezuvijumi, kompozitorius nusprendžia: „Dieviškų dalykų čia daugiau, negu galima aprėpti per visą savo gyvenimą“. Kelionės muzikiniai įspūdžiai išsiliejo 1833 m. baigtoje kurti simfonijoje, kurią „Itališkąja“ pavadino pats autorius: partitūroje gausu itališkų melodijų nuotrupų, šokių ritmų.

Simfoniją Nr. 4 F. Mendelssohnas-Bartholdy vadino linksmiausiu savo kūriniu. Ji pirmą kartą nuskambėjo 1833 m. Londone diriguojant autoriui. Šioje muzikoje ryški Vienos klasikų ir F. Schuberto simfonijų įtaka (struktūra, taupios išraiškos priemonės). Kūrinyje prasideda plataus alsavimo melodija, pirma dalis – veržli ir energinga. Lėtoji dalis – tarsi keliu slenkančių piligrimų procesija: kompozitorius tokią eiseną regėjo Neapolyje. Trečia dalis panaši į menuetą ar ländlerį – tėvynės prisiminimas, jį paryškina miško romantika dvelkiantis trio epizodas, kuriame „kalbasi“ valtornų ir fagotų kvartetas. Kūrinio finale girdime saltarelą – ugningą neapolietišką šokį.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Osvaldo Balakausko muzikinė odisėja

Kompozitoriaus Osvaldo Balakausko
autorinis kamerinių kūrinių koncertas

LIETUVOS ANSAMBLIŲ TINKLAS (vadovas Vykintas Baltakas):

RUSNĖ MATAITYTĖ (smuikas)

RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (akordeonas)

Giedrius Gelgotas (fleita)

Andrius Žiūra (klarnetas, bosinis klarnetas)

Ugnius Dičiūnas (obojus)

Tomas Botyrius (tenorinis saksofonas)

Indrė Baikštytė (fortepijonas)

Giedrė Tereškinė (arfa)

Raimondas Dauginas (sintezatorius)

Dainius Rudvalis (kontrabosas)

Andrius Rekašius (perkusija)

Sigitas Gailius (perkusija)

Styginių kvartetas CHORDOS:

Ieva Sipaitytė (I smuikas)

Vaida Paukštienė (II smuikas)

Robertas Bliškevičius (altas)

Vita Šiugždinienė (violončelė)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Meno vadovas Sergej Krylov

Dirigentas **VYKINTAS BALTAKAS**

Partneris – Lietuvos Ansamblių Tinklas

Osvaldo Balakausko (g. 1937) kūriniai:

I

„Arcada“ kameriniam ansamblui (2005)
LIETUVOS ANSAMBLIŲ TINKLAS

Styginių kvartetas Nr. 5
(2012, skirtas kvartetui „Chordos“, premjera)
Styginių kvartetas CHORDOS

„Odyssey-2“ styginių orkestrui (2011)
LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas VYKINTAS BALTAKAS

II

„Mozaika“ akordeonui solo (2013)
RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (akordeonas)

„Adagio cantabile“ styginių orkestrui (2011)
LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

„Concerto RK“ smuikui ir
kameriniam orkestrui (1997)
Solistė RUSNĖ MATAITYTĖ (smuikas)
LIETUVOS ANSAMBLIŲ TINKLAS
LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas VYKINTAS BALTAKAS

Kompozitorius **OSVALDAS BALAKAUSKAS** nuo 7-ojo dešimtmečio vidurio į lietuvių muziką įsiveržė kaip visiškai susiformavęs savitas mąstytojas, tobulai įvaldęs kompozicinę techniką. Apie savo kūrybinio kelio pradžią jis pasakojo: „Mano pirminė muzikos mokykla buvo Willy Canoverio radijo laida „American jazz hour“, jos klausydavusi, kiek tik buvo galima. Ta muzika žavėjauosi ir mėginau kažką panašaus kurti. Jono Vadausko vadovaujamas estradinis orkestras priėmė mano pjeses – „Dixielandą“, „Bliuzo stiliaus preliudą“ ir kt. Tai buvo man labai brangi mokykla. Kitas etapas – Kijevo konservatorija. Mano profesoriaus Boriso Liatošinskio metodika buvo unikali: visus kūrinius, kuriuos jam parodydavau, jis įvertindavo žodžiais „gali būti“, niekada kitaip. Kijeve susipažinau su

Weberno, Stockhauseno, Boulezo, Xenakio, Lutosławskio, taip pat su šio miesto įžymių kompozitorių – Silvestrovo, Hrabovskio, Skoriko, Karabico muzika. Mano žavėjimasis avangardu netruko ilgai. Taškas buvo padėtas, kai Paryžiuje išklausiau Xenakio autorinį koncertą“ („7 meno dienos“, 2007).

Ypač po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais O. Balakauskas tapo vakarietiško modernumo simboliu, svarbiausiu naujosios stiliškos autoriteto, išplėtojusiu įdomias garso aukščio ir ritmo sistemų sąveikas. Juo pasekė visa plejada jaunesnių kolegų. O. Balakauskas turi atpažįstamą, savitą ir išskirtinį balsą, bet kartu jo kūryba demonstruoja tam tikrą universalų etaloną: nepaklaidinamos kompozicinės logikos ir grožio, intuityjos ir vaizdingumo darną.

Kompozitorius garsėja kaip muzikos grynumo šalininkas. Jis yra sakęs: „Muzika prasideda su pirmu kūriniu garsu, ne anksčiau, t.y. ne nuo partitūros viršelio ir titulinio lapo. O baigiasi su paskutiniu kūriniu garsu, ne vėliau, t.y. ne kokiais nors komentarais ar vertinimais. Taigi, muzikos vertė – tarp tų dviejų garsų“ (iš pokalbio su Rūta Gaidamavičiūte, 1984). Donatas Katkus, kurio vadovaujamas orkestras yra pagriežęs daugelį šio autoriaus kūrinių, rašė: „Žvelgiant į O. Balakausko kūrybos visumą apima keistas jausmas. Teisybė – iš vienos pusės jis tarsi unikalčiai fiksuoja ir atliepia labai plačią pasaulio muzikos stilišką, ieškojimų ir kryptių panoramą. Čia ir neoklasicistinis Koncertas obojui ir orkestrui, ir sonoristinis „Studi Sonori“ dviem fortepijonams, ir minimalistinis, repetityvinis Antrasis kvartetas, ir elektroninis „Makbetas“, dadaistinis „Dada concerto“, ir t.t., ir t.t. Norom nenorom apima kažkoks *sintezės* pojūtis. Jautiesi lyg prieš kažkokį Europos XX a. muzikinės formos ir ekspresijos, harmonijos ir ritmo, spalvų ir žanrų ieškojimo sąvadą. Tačiau sąvadą visiškai originalų, perlauztą O. Balakausko individualybės“.

O. Balakauskas yra bene vienintelis iš dabarties lietuvių kompozitorių, kūrybinei intuityjai suteikęs teorinį pagrindą: jis pats rašo savo kūrinių anotacijas, yra rašęs kitų kompozitorių kūrybos apžvalgas, o jo veikalas „Dodekatonika“, reziumuojantis originalią kompozicinę ir analitinę garsų organizavimo sistemą, neabejotinai buvo ir tebėra teorinis lietuviškojo modernumo įteisinimas. Tiesa, visuomet buvęs lietuviškos muzikos naujovių „smaigalyje“, pastaraisiais metais O. Balakauskas atmeta avangardizmo principus ir gręžiasi į tradiciją, nes, anot jo, mato „efektyvesnę kelią, negu užmojis kiekvieną minutę kurti „originalius“ dalykus, kaip rekomenduoja avangardistai (pvz., Stockhausenas). Tas kelias skatina

remtis tradicine kompozicija ir tradicine publika, mylinčia Rossini, Mahlerį, Prokofjevą, ir, žinoma, džiazą (tradicinį!)“ (pokalbis su R. Gaidamavičiūte, 2013 m.).

Nors O. Balakausko kūrybos kelią pirmisiais Nepriklausomybės metais pertraukdavo jo politinė bei visuomeninė veikla – Sąjūdžio tarybos narys, Lietuvos piliečių chartijos tarybos narys, Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Prancūzijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje, – kompozitorius lieka ir vienas produktyviausių lietuvių autorių – sukurtos penkios simfonijos, keliolika koncerto žanro kūrinių, *Requiem*, kamerinė opera, baletas ir daugybė kamerinės instrumentinės muzikos. Jo kūryba dažnai skamba ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio festivaluose, atliekama įvairių šalių muzikų.

Lietuvos Ansamblių Tinklas, styginių kvartetas „Chordos“ ir Lietuvos kamerinis orkestras O. Balakausko 80-mečio proga Vilniaus festivalyje pateikia intriguojančią jo kamerinės muzikos retrospektyvą nuo 1997-ųjų iki vis dar neatlikto Styginių kvarteto. „Tą muziką norėtum dar kartą išgirsti, ir keista – kiekvienas pakartojimas magiškai įtraukia klausytojo vaizduotę, atskleisdamas vis daugiau kūrinių giluminių struktūrų santykių ir prasmių“ (D. Katkus).

„Arkada“ kameriniam orkestrui komponuota kaip dinaminių bangų (aukščio ar intensyvumo požiūriu) seka. Jų visuma turėtų suformuoti didžiąją bangą (arką). Šiai kompozicijai charakteringa dvigarsių kontrapunkto technika. (O. Balakauskas)

Styginių kvartetas Nr. 5 (skirtas kvartetui „Chordos“). Tai vientisas kūrinys, kurio dramaturgiją lemia pasirinkta kelių ritmo bei faktūros tipų sąranga. Ekspozicijoje ir

reprizoje gretinami skirtingi ritminiai modeliai, faktūrų tipai, tolydžio stabdoma muzikos eiga. Tuo tarpu centrinėje dalyje įsivyroja ritmiškai vingrūs motyvai bei jų kontrapunktai, ir tai suponuoja laisvą muzikos pulsaciją. Šitaip norėta muzikai suteikti dinamišką, kvaziimprovizacinį pobūdį. (O. Balakauskas)

„Odyssey-2“ – tai vientisas intensyvios dinamikos kūrinys, pagrįstas variantiškai besikartojančių melodinių ir ritminių struktūrų kontrapunktais. Muzikoje palaipsniui išryškėja įvairiuose styginių registruose „klojojanti“ tema arba dominuojantis ritminis pulsas. Taip formuojamas skirtingo dinaminio intensyvumo kulminacinės bangos, lemiančios muzikos ekspresiją. „Odyssey-2“ dedikuota dirigentui Donatui Katkui, kuris su Šv. Kristoforo orkestru 2011 m. atliko kūrinio premjerą. (O. Balakauskas)

„Mozaika“ akordeonui solo pirmą kartą atlikta 2015 m. XVIII tarptautiniame akordeono festivalyje. Tai pirmasis kompozitoriaus opusas akordeonui solo ir yra skirtas vienam ryškiausių Lietuvos akordeonininkų Raimondui Sviackevičiui.

„Adagio cantabile“ styginių orkestrui – vienos dalies, lėto judėjimo, pakankamai melodingas poemos tipo kūrinys, sukurtas D. Katkaus prašymu ir Šv. Kristoforo orkestro atliktas 2012 m. festivalyje „Druskomanija“ bei kitur.

„Concerto RK“ smuikui ir kameriniam orkestrui skirtas Raimundui Katiliui, pirmą kartą atliktas festivalyje „Gaida“ 1997 m. Tai serializmas, kurio rezultatas neturi jokių asociacijų su „dodekafonine“ muzika. Šiuo atveju yra naudojamos pentatoninių akordų ir įvairių ritminių struktūrų serijos. (O. Balakauskas)

LIETUVOS ANSAMBLIŲ TINKLAS (LAT), vadovaujamas kompozitoriaus ir dirigento Vykinto Baltako, telkia žymiausius šiuolaikinės muzikos interpretatorius, labai daug dėmesio skiria aktualios muzikos atlikimui, aktyviai dirba su jaunaisiais kompozitoriais. LAT populiarina naująją lietuvių muziką ir Lietuvos auditorijai nuolat pristato įdomiausius užsienio moderniosios muzikos kryptis bei kūrėjus. Vienas svarbiausių ansamblio projektų – Lietuvos šiuolaikinės muzikos asmenybių portretai. 43-iosios tarptautinės Baltijos muzikologų konferencijos kontekste pristatyti Broniaus Kutavičiaus kūriniai (programa „Muzika, pakeitusi laiką“ kompozitoriaus 80-mečiui), o 45-osios tarptautinės Baltijos muzikologų konferencijos kontekste – Juliaus Juzeliūno muzika (programa „Julius Juzeliūnas ir pasaulis“ 100-osioms kūrėjo metinėms paminėti). 2013 m. surengtame projekte „Retro atspindžiai“ buvo pristatyta Antano Rekašiaus, Vytauto Montvilos, Zigmo Virkšo, Benjamino Gorbulskio ir kt. kamerinė muzika. Greta šių projektų, pastaraisiais metais LAT organizavo arba dalyvavo tokiuose koncertuose kaip „Kompozitorių portretai – John Woolrich ir Philip Cashian“ (2014, Vilnius), „Lietuvos ir Serbijos muzikinis apsikeitimas“ (2015, Belgradas, Vilnius), „Šiuolaikinė Ukrainos muzika“ (2015), „Globali Lietuva“ (2015, „Gaida“) „Mauricio Kagelio portretas „Be kompleksų“ (2016, Briugė, Vilnius), „Muzikinis vaizdas & vaizdinga muzika“ (2016, „Gaida“), festivalis „Iš Arti“ (2016, Kaunas) ir daugelyje kitų renginių. 2016 m. vykęs bendras projektas su Goethe's institutais Vilniuje ir Kaire (Egiptas) – „Muzikinis tiltas: šiuolaikinė arabų ir Europos muzika“ – tęsiamas ir šiais metais: LAT muzikantai, vadovaujami Vykinto Baltako, balandžio pabaigoje koncertavo Egipte. LAT yra išleidęs daug kompaktinių plokštelių: „Šiuolaikinės muzikos serija“, „Ukrainos šiuolaikinė muzika“

„Lietuviška kamerinė muzika“, „Horizontai“, „Anton Lukoszevicius & Arturas Bumsteinas: Zarasai“, Vykinto Baltako kūrinių bei kt.

Svarbiu indėliu prie LAT veiklos prisideda styginių kvartetas **„Chordos“** – vienas nuosekliausių aktualiosios muzikos atlikėjų Lietuvoje, dalyvaujantis daugelyje bendrų projektų. Taip pat LAT produktyviai bendradarbiauja su fortepijoniniu trio „Kaskados“, Kristupo medinių pučiamųjų kvintetu bei kitais atlikėjais. Išskirtinės programos parengtos su žymiu akordeonininku ir šiuolaikinės muzikos propaguotoju **Raimundu Sviackevičiumi**, smuikininke, daugelio premjerinių kūrinių atlikėja **Rusne Mataityte**.

LAT bendradarbiauja su Lietuvos kompozitorių sąjunga, Muzikos informacijos ir leidybos centru, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Goethe's institutu Vilniuje, Berlyne veikiančia Karsten Witt muzikos agentūra, planuoja ir rengia bendrus tarptautinius projektus, bendradarbiauja su įrašų leidybos kompanijomis.

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS, skaityti 33 psl.

Programos tekstą parengė redaktorė Laimutė Ligeikaitė

Birželio 9 ir 11 d., penktadienį ir sekmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre

Vincenzo Bellini operos „Kapulečiai ir Montekiai“ premjera

2 veiksmų opera italų kalba

Muzikos vadovas ir dirigentas **SESTO QUATRINI** (Italija)

Dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Režisierius **VINCENT BOUSSARD** (Prancūzija)

Scenografas **VINCENT LEMAIRE** (Belgija)

Kostiumų dailininkai: **VINCENT BOUSSARD, CHRISTIAN LACROIX** (Prancūzija)
Šviesų ir vaizdo projekcijų dailininkas **GUIDO LEVI** (Italija)

Choro meno vadovas **ČESLOVAS RADŽIŪNAS**

Pastatymą remia Lietuvos kultūros taryba.

Romeo ir Džuljetos istorija įkvėpė šimtus kūrėjų, tarp jų – ir operų. Dažniausiai literatūros šaltinis būdavo Williama Shakespeare'o tragedija. Tačiau ateidami į šį spektaklį, – pamirškite anglų poetą ir dramaturgą. **VINCENZO BELLINI** opera „**Kapulečiai ir Montekiai**“ (libretas Felice's Romani), pagrįsta Renesanso legenda, be abejo, įkvėpusia ir patį Shakespeare'ą. Jo pjesė ši opera primena tik pagrindinių veikėjų vardais, jų meilės istorija bei „apsimestinės mirties“ situacija. „Kapulečiai ir Montekiai“, kurios premjera įvyko 1830 m. kovo 11 d. Venecijoje, „La Fenice“ teatre, buvo pirmoji V. Bellini opera šiam teatrui ir sulaukė milžiniškos sėkmės. Ji tapo žymiausiu *bel canto* epochos sceniniu veikalu apie Romeo ir Džuljetą, lyriškai pasakojančiu meilės istoriją ir išauginančiu ją iki tragiškos pabaigos.

„Kapulečių ir Montekių“ kūrybinė grupė prieš keletą metų šią operą jau yra pastatiusi Barselonos „Gran Teatre del Liceu“,

Miuncheno „Bayerische Staatsoper“ ir San Francisko operos teatruose. Režisierius **Vincetas Boussard'as** (Prancūzija) ir scenografas **Vincetas Lemaire** (Belgija) mūsų publikai žinomi iš elegantiško, įspūdingo J. Massenet „Manon“ pastatymo. Šį kartą spektaklį jie kuria su jaunu, talentingu italų maestro, dirigavusiu mūsų teatre Kristines Opolais koncertą, – **Sesto Quatrini**, puikiu itališkojo *bel canto* specialistu, taip pat ir LNOBT muzikos vadovu, dirigentu **Robertu Šerveniku**.

Kostiumus operai sukūrė garsus prancūzų dizaineris, neretai tituluojamas mados pasaulio menininku, **Christianas Lacroix**. Pagrindinius vaidmenis rengia „Auksinių scenos kryžių“ laureatės **Eglė Šidlauskaitė** (šioje operoje Romeo vaidmuo parašytas mecosopranui) ir **Viktorija Miškūnaitė** (Džuljeta), taip pat dainuos jauna solistė **Aistė Pilibavičiūtė**.

Birželio 12 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Ezio Bosso sugrįžta

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Meno vadovas, dirigentas ir solistas **SERGEJ KRYLOV** (smuikas, Italija)

Dirigentas, kompozitorius ir solistas **EZIO BOSSO** (fortepijonas, Italija)

Koncerto rėmėjas – Italų kultūros institutas Vilniuje

Programa

I

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Koncertas smuikui ir
orkestrui g-moll, BWV 1056R

Allegro moderato

Largo

Presto

Solistas SERGEJ KRYLOV (smuikas)

EZIO BOSSO (g. 1971)

„Two Pieces“ fortepijonui ir styginiams

Solistas EZIO BOSSO (fortepijonas)

JOHANN SEBASTIAN BACH

„Brandenburgo koncertas“

Nr. 5 D-dur, BWV 1050

Allegro

Affettuoso

Allegro

Solistai: SERGEJ KRYLOV (smuikas)

GIEDRIUS GELGOTAS (fleita)

Klavesino partiją atlieka

VAIVA EIDUKAITYTĖ-STORASTIENĖ

II

EZIO BOSSO

Koncertas smuikui ir styginių orkestrui

Nr. 1 „The Esoconcerto“

Allegro molto

Adagio. Soledad

Presto con fuoco. Rebellion

Solistas SERGEJ KRYLOV (smuikas)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentai: EZIO BOSSO, SERGEJ KRYLOV

Lietuvos kamerinio orkestro ir jo meno vadovo, smuikininko Sergejaus Krylovo svečias – Milane gimęs, Londone gyvenantis kompozitorius, dirigentas bei pianistas **EZIO BOSSO**. Jis yra pasirodęs tokiose pasaulio salėse kaip „Royal Festival Hall“ Londone, „Carnegie Hall“ Niujorke, Sidnėjaus operoje, teatre „Colón“ Buenos Airėse, „Auditorium Parco della Musica“ Romoje, teatruose „Regio“ Turine, „La Fenice“ Venecijoje, „Carlo Felice“ Genujoje, „Palacio de las Bellas Artes“ Meksike ir kitur.

Daugelio prestižinių premijų laureato E. Bosso muziką nepaprastai vertina teatrai, šiuolaikinio šokio trupės (jis yra bendradarbiavęs su choreografais Christopheriu Wheeldonu, Edwaardu Liangu, Rafaeliu Bonachela), ji skamba ne viename režisierių

Gaby Dellal, Gabriele's Salvatoreso kino filme. Kūrinius jam užsako „Royal Opera House“, „New York City Ballet“, Vienos valstybinė opera, „San Francisco Ballet“, „Théâtre du Châtelet“, Maskvos Didysis teatras.

Šio kompozitoriaus kūrinių jau girdėjome 2012 m. Vilniaus festivalio renginyje – JAV šiuolaikinio šokio trupės „Ailey II“ spektaklyje, o 2016 m. vasarį Nacionalinės filharmonijos scenoje jis koncertavo su šio vakaro atlikėjais ir buvo ypač šiltai sutiktas publikos. Su charizmatiškuoju S. Krylovu E. Bosso bendradarbiauja nuo 2014 metų, kai smuiko virtuozas su Londono simfoniniu orkestru atliko šio autoriaus Fantaziją smuikui ir orkestrui.

E. Bosso kūryba labai įvairi: be minėtos muzikos teatrui, kinui, šokio trupėms, jis yra parašęs 4 operas, 5 simfonijas, daugybę vokaliųjų bei instrumentinių opusų smuikui, altui, violončelei, kontrabosui, vargonams, fortepijonui, trimitui, trombonui, saksofonui, akordeonui – duetams, trio, kvartetams. E. Bosso savo muzikoje pina įvairiausių žanrų ir formų elementus taip sukurdamas unikalų stilių.

Šio kompozitoriaus ir atlikėjo diskografija nemaža. Albumas „The 12th Room“ („Dvyliktas kambarys“, tai ir E. Bosso – pianisto debiutas) bei kiti įrašai atskleidžia menininko išprusimą, lankstumą ir veiklos daugiapusiškumą. 2016 m. „Sony Classical“ išleido antologiją „Ezio Bosso... and the things that remain (from 2004 to the present day)“ – „Ezio Bosso... ir tai kas išlieka (nuo 2004 metų iki šių dienų)“.

Pernai E. Bosso buvo tarp tų aktyvių ir populiarių atlikėjų, į kurių koncertus parduota daugiausiai bilietų (100 000!), sulaukė tiek muzikos kritikų, tiek žiūrovų dėmesio. Taip

pat jis tapo „Teatro Comunale“ Bolonijoje pagrindiniu kviestiniu dirigentu.

Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovas ir dirigentas, smuikininkas **SERGEJUS KRYLOVAS** augo Maskvos muzikų šeimoje. Šešerių metų pradėjo koncertuoti, o dešimties debiutavo su orkestru smuikuodamas J. S. Bacho koncertą. Mokėsi Centrinėje muzikos mokykloje prie Maskvos konservatorijos pas žymius pedagogus L. Koganą ir S. Kravčenko, o Kremonos muzikos akademijoje Italijoje – pas pasaulinio garso atlikėją S. Accardo, išstudijavusį ir pagrojusį visą Paganini kūrybą.

Pelnęs pirmąsias premijas A. Stradivari konkurse Kremonoje (1998) ir prestižiniame F. Kreislerio konkurse Vienoje (2000) smuikininkas grojo Berlyno ir Miuncheno filharmonijų, Vienos „Musikverein“ ir „Konzerthaus“, Paryžiaus „Radio France Auditorium“, Atėnų „Megaron Centre“, Briuselio „Bozar“, Tokijo „Suntory Hall“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Venecijos „Teatro La Fenice“, Milano „Teatro alla Scala“ salėse bei Santandero, Granados, „Prahos pavasario“ festivaliuose.

Kaip solistas S. Krylovas koncertuoja su žymiausiais pasaulio kolektyvais: Vienos, Sankt Peterburgo, NHK Tokijo, Čekijos, Hamburgo, Kopenhagos filharmonijų, Milano „Giuseppe Verdi“, Parmos „Filarmonica Toscanini“, Anglijos kameriniu, Zalcburgo „Camerata Academica“ orkestrais. Griežė diriguojant V. Jurowskiui, V. Ashkenazy'ui, J. Kovatševui, N. Luisotti, G. Pehlivanianui, J. Sado, S. Sondeckiui, Z. Kocsisui, G. Herbigui. Ypač svarbi atlikėjui buvo draugystė su M. Rostropovičiumi, su juo ne kartą koncertavo. Maestro S. Krylovą įvardijo kaip vieną iš penkių geriausių pasaulio smuikininkų.

Kitas smuikininko virtuozo amplua – dirigento. S. Krylovas pasirodo su įvairiais orkestrais: Anglijos kameriniu, „Magna Grecia“ simfoniniu, „Accademia Orchestra Mozart“ kameriniu, Novosibirsko akademinio simfoniniu, „Orchestra del Teatro Lirico di Cagliari“, „Regionale Toscana“ simfoniniu ir, aišku, su Lietuvos kameriniu.

S. Krylovas yra pelnęs daug apdovanojimų ir garbės ženklų: „Metų angelo“ (*Angelo dell'Anno*, Milanas), „Sidabrinio smuiko“ (*Violino d'argento*, Kremona), „Mūzos“ (*Le Muse*, Florencija) ir kt. Nuo 2012 m. jis dėsto Muzikos ir meno universitete Lugane, Šveicarijoje.

„Aukščiausio lygio kameriniai orkestrai pasaulyje tapo retenybe, o jūs tokį turite, galite jį dar plačiau išgarsinti projektais, kurių niekas kitas nedaro. **LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS** (LKO) turi gražią praeitį, puikią dabartį ir, tikiu, šauniai ateitį“ – taip apie Lietuvos kamerinį orkestrą kalbėjo su šiuo kolektyvu koncertavęs Berlyno simfoninio orkestro (*Berliner Symphoniker*) vyr. dirigentas Lioras Shambaldas.

1960 m. prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas LKO yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikų kolektyvų. 1976 m. Echternacho festivalyje (Liuksemburgas) pelnusiame puikius kritikų atsiliepimus LKO atsivėrė galimybės siekti tarptautinio pripažinimo.

Orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Islandija; jam daugybę kartų plojo Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Pleyel Hall“.

Leipcigo „Gewandhaus“ ir dar daugelio garsių pasaulio koncertų salių klausytojai. LKO bendradarbiavo su M. Rostropovičiumi, J. Bašmetu, G. Kremeriu, T. Grindenko, I. Oistrachu, J. Kissinu, D. Geringu, G. Shahamu, J. Guillou, T. Dokšiceriu, G. Touvronu, A. Nicolet, J. van Damu ir kitais iškiliais menininkais. Gilų pėdsaką jo biografijoje paliko didysis muzikas ir humanistas lordas Y. Menuhinas. Ne vieną programą su LKO dainavo puikūs chorai: Rygos kamerinis „Ave sol“, Maskvos kamerinis, Kauno valstybinis ir kiti.

Pastarųjų metų LKO veiklos kulminaciniai momentai – pasirodymai su smuikininkais J. Rachlinu, V. Repinu, S. Krylovu, altininku M. Rysanovu, violončelininkais M. Maiskiu, D. Šapovalovu, D. Geringu, pianistais M. Rubackyte, A. Žlabiu, D. Baškirovu, B. Douglasu, A. Volodinu, S. Babajanu, dirigentais R. Zollmanu, M. Pitrėnu, kompozitoriumi, pianistu ir dirigentu E. Bosso. Jau penkis dešimtmečius gyvuojantis kolektyvas artimai bendradarbiauja su garsiais solistais, dirigentais ir choralais ne tik nesu-

kaičiuojamų koncertų metu, bet ir daugybę kartų įrašų studijose.

2008 m. LKO meno vadovu ir dirigentu tapo smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas. „Iš orkestro noriu to, ko siekiu ir pats: instrumentinės, techninės atlikimo kokybės, nuolatinių interpretacinių paieškų, kurioms peno teikia visą gyvenimą trunkantys tyrinėjimai. Tikiu, kad tai įmanoma pasiekti, nes mūsų kolektyvas vertas būti Europos kamerinių orkestrų dešimtuke,“ – teigia S. Krylovas.

Sakoma, kad **JOHANNAS SEBASTIANAS BACHAS**, prieš tapdamas klavesinistu ir vargonininku, jau gerai griežė smuiku. Nuo vaikystės auklėtas profesionalaus smuikininko tėvo Johanno Ambrosijaus, dirbusio Erfurte ir Eizenache, iš jo perėmė daug žinių ir įgūdžių. Bacho sūnaus Carlo Philippo Emanuelio liudijimu, kompozitorius nuo jaunystės iki pat senatvės smuiku grojo nepriekaištingai ir puikiai išmanė visų styginių instrumentų specifiką.

Iš Bacho koncertų smuikui mūsų dienas pasiekė tik pusė – tai, kas liko iš sūnui Emanueliui skirto palikimo, kiti, užrašyti Wilhelmui Friedemannui, dingo. Trims išlikusiems koncertams smuikui tiktų Bacho pirmojo biografo Johanno Nikolauso Forkelio taiklus apibūdinimas: „Jų grožiui apsakyti nėra žodžių“. Koncertus smuikui Bachas parašė Kėtene dirbdamas kunigaikščio Leopoldo rūmų kapelos vadovu. Tarnyba pas šį plačių pažiūrų ir meninių užmojų didiką suteikė Bachui laisvę ieškoti naujų kūrybos formų.

Koncertas smuikui ir orkestrui g-moll, BWV 1056R

Tai labai populiarus Koncerto klavyru ir orkestrui Nr. 5 f-moll perdirbimas: juk anuomet buvo įprasta naujiems kūriniams laisvai naudoti ankstesnių kompozicijų medžiagą – taip darydavo ir Bachas. Neretai buvo žvalgomasi ir į kolegų opusus – gali būti, jog originalas „pasiskolintas“ iš Antonio Vivaldi arba Georgo Philippo Telemanno. Šis koncertas labai kameriškas, įprastos trijų dalių struktūros, kur lėtąją dalį įrėmina dvi judresnės. Po gan dramatiškos pirmos dalies skamba užburianti, poetiškai mašli *Largo* melodija, kurią vėliau Bachas panaudojo Kantatoje Nr. 156.

„**Brandenburgo koncertus**“ Bachas sukūrė Kėtene apie 1718–1721 metus. 1717-aisiais jis pradėjo dirbti jau minėto kunigaikščio Leopoldo rūmuose, tapo kapelmeisteriu ir kamerinės muzikos direktoriumi. Muzikai gabus kunigaikštis grojo klavyru ir styginiais, subūrė puikų orkestrą. Jis gebėjo tinkamai įvertinti savo naujojo kapelmeisterio talentą. Kėtene praleisti metai Bachui buvo itin vaisingi: čia parašytas „Gerai temperuoto klavyro“ I tomas, invencijos, angliškos ir prancūziškos siuitos, daugybė kamerinių instrumentinių ir orkestrinių veikalų. Deja,

kunigaikštis vedė ir jo žmonos abejingumas menui pakeitė rūmų dvasią, muzikinis gyvenimas ėmė blėsti. 1721 m. Bachas nušuntė Brandenburgo markgrafui iškilmingai jam dedikuotą šešių koncertų orkestrui ciklą. Ko gero, ši vertinga dovana buvo užuomina apie viltį gauti kapelos vadovo vietą Brandenburgo dvare.

„Šeši koncertai įvairiems instrumentams“ – taip savo kūrinius įvardijo autorius. „Brandenburgo koncertais“ jau XIX a. juos pavadino Bacho kūrybos tyrinėtojas Philippas Spitta. Jo teigimu, išgirdęs kompozitorių muzikuojantį, koncertus užsakė Brandenburgo markgrafas Christianas Ludwigas. Nėra žinių, ar muziką Bachui gyvam esant grojo didikų kapelos, tačiau XX a. „Brandenburgo koncertai“ tapo garsiausių dirigentų ir kolektyvų repertuaro puošmenomis.

Manoma, kad „**Brandenburgo koncertas**“ Nr. 5 D-dur, BWV 1050 sukurtas 1719 m. garsaus klavesinų ir arfų meistro Michaelio Mietke'ės (1671–1729) naujo klavesino, kurį Bachas išsirinko ir pirkė Berlyne, pristatymui Kėteno dvare. Kita Bacho kūrybos tyrinėtojų versija: šį koncertą kompozitorius parašė varžyboms su prancūzų vargonininku ir kompozitoriumi Louis Marchand'u (1669–1732), vidurinėje dalyje Bachas naudoja vieną konkurento kūrybos temą. Deja, varžybos neįvyko: Marchand'as skubiai išvyko iš Dresdeno, pabūgęs Bacho virtuoziško ir meistriško gebėjimo improvizuoti. Šiame tradicinės trijų dalių formos koncerte kartu su fleita ir smuiku pirmą kartą muzikos istorijoje orkestro solistu tampa klavesinas. Pirmos dalies pabaigoje yra nepaprastai virtuoziškas solo epizodas. Be abejonės, premjeros dieną klavesino partiją atliko pats Bachas.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 14 d., trečiadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre

WDR orkestras sveikina Vilnių

Solistas **GAUTIER CAPUÇON** (violončelė, Prancūzija)

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK (WDR) SIMFONINIS ORKESTRAS

Vyriausiasis dirigentas **JUKKA-PEKKA SARASTE** (Suomija)

Programa

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Uvertiūra „Egmontas“, op. 84

ANTONÍN DVOŘÁK (1841–1904)

Koncertas violončelei ir
orkestrui Nr. 2 h-moll, op. 104

Allegro

Adagio, ma non troppo

Finale. Allegro moderato

Solistas

GAUTIER CAPUÇON (violončelė)

II

JOHANNES BRAHMS (1833–1897)

Simfonija Nr. 3 F-dur, op. 90

Allegro con brio

Andante

Poco allegretto

Allegro

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK

SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas JUKKA-PEKKA SARASTE

Violončelės ambasadoriumi dažnai vadinamas **GAUTIER CAPUÇONAS** pradėjo griežti penkerių metų. Studijavo Paryžiaus nacionalinėje konservatorijoje pas Philippe'ą Muller ir Annie Cochet-Zakine bei Vaizduojamųjų menų ir muzikos universitete Vienoje pas Heinrichą Schiffą. 1991 m. laimėjo Maurice'o Ravelio akademijos pirmąją prizą ir pirmą vietą André Navarros konkurse Tulūzoje bei dar keletą svarbių apdovanojimų tarptautiniuose violončelės konkursuose.

Kaip solistas G. Capuçonas griežia su garsiais pasaulio orkestrais: Karališkuoju „Concertgebouw“, Vienos, Berlyno, Miuncheno filharmonijų, Niujorko, Filadelfijos, Nacionaliniu Prancūzijos, Monte Karlo, BBC, Sidnėjaus, Čikagos, San Francisko simfoniniais, Europos ir Škotijos kameriniais, Romos Šv. Cecilijos. Violončelininkas entuziastingai atlieka ir kamerinę muziką su tokio- mis žymybėmis kaip Nicholas Angelichas, Martha Argerich, Danielis Barenboimas, Jean-Yvesas Thibaudet, Li-sa Batiashvili, Frankas Braley'us, Renaud Capuçonas, Jérôme'as Ducrosas, Leonidas Kavakosas ir daugelis kitų.

G. Capuçonas nuolat bendradarbiauja su dirigentais Charlesu Dutoit, Semionu Byčkovu, Gustavo Dudameliu, Valerijumi Gergijevu, Lioneliu Bringuier, Andrisu Nelsonu, Christophu Eschenbachu, Andrésu Orozco-Estrada.

Violončelininko diskografija nemaža, tai Schuberto, Schumanno, Debussy, Britteno, Šostakovičiaus, Saint-Saënso ir kitų autorių kūrinių kompaktinės plokštelės. Jis įrašinėja „Erato“ („Warner Classics“) kompanijoje, ne kartą laimėjo „ECHO Klassik“ prizus. 2013 m. „Deutsche Grammophon“ išleido G. Capuçonos, „Berliner Philharmoniker“ ir

dirigento G. Dudamelio atliekamo Haydno Koncerto violončelei Nr. 1 vaizdo įrašą.

G. Capuçonas įkūrė meistriskumo kursų „Classe d'Excellence de Violoncelle“, kurie vyksta „Louis Vuitton“ fondo salėje Paryžiuje, ir jiems vadovauja. Violončelininkas groja 1701 m. Matteo Goffrillerio padirbtu instrumentu.

G. Capuçonui kritikai negaili pagyrimų. Antai „Gramophone“ rašo, kad jis „violončele griežia valdingai ir racionaliai, nors šias savybes įgauna tik kur kas vyresni muzikantai. Jo stryko sąlyčio lengvumas ir mostų tikslingumas žavi patys savai, tačiau, derinami su neįsivaizduojamai švelniu garsu aukštame registre, tiesiog užgniauzia kvapą“.

JUKKA-PEKKA SARASTE garsėja kaip išskirtinis tarp savo kartos dirigentų, pasižymintis ypatinga muzikine inteligencija. Gimęs Heinolos mieste Suomijoje, jis pradėjo savo karjerą meno pasaulyje kaip smuikininkas, vėliau studijavo dirigavimą pas Jormą Panulą Sibeliaus akademijoje Helsinkyje.

Šiam menininkui artimiausi vėlyvojo romantizmo muzikos stilius ir skambesys, tačiau jį domina ir šiuolaikinės kūrybos kontekstas, ypač tokie kompozitoriai kaip Henri Dutilleux, Magnusas Lindbergas, Kaija Saariaho, Esa-Pekka Salonenas. J. P. Saraste dažnai diriguoja dabarties autorių pasaulines premjeras.

Nuo 2010 m. J.-P. Saraste yra WDR simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas. Šių pareigų ėmėsi jau turėdamas solidžią tarptautinę koncertinę patirtį. 2006–2013 m. buvo Oslo filharmonijos orkestro muzikos vadovas ir vyr. dirigentas, baigiantis kadencijai, jam pirmajam buvo suteiktas Dirigento–Laureato titulas. Dar jam teko būti Škotijos kamerinio, Suomijos radijo, Toronto simfoninio orkestrų vyriausiuoju dirigentu, taip pat BBC simfoninio orkestro pagrindiniu kviestiniu dirigentu. J.-P. Saraste buvo Lahčio simfoninio orkestro patarėjas meno klausimais; įkūrė Suomijos kamerinį orkestrą, šiuo metu yra patarėjas meno klausimais. Kasmetinis Tammisaari festivalis pradėtas rengti J.-P. Saraste's pastangomis; jis yra ir šio festivalio meno vadovas.

Kaip kviestinis dirigentas J.-P. Saraste bendradarbiavo su Dresdenu „Staatskapelle“, Londono filharmonijos, Leipcigo „Gewandhaus“, Miuncheno filharmonijos, Bavarijos radijo simfoniniu, Karališkuoju „Concertgebouw“, Roterdamo filharmonijos, Vienos simfoniniu, „Orchestra Filarmonica della Scala“, „Orchestre Philharmonique de Radio France“, didžiaisiais Skandinavijos ir Šiaurės Amerikos (Klyvlendo, Bostono, Čikagos, San Francisko, Los Andželo ir Niujorko filharmonijų) orkestrais.

Didžiulėje J.-P. Saraste's diskografijoje tarp kitų įrašų yra visos Sibeliaus ir Nielseno simfonijos, įrašytos su Suomijos radijo simfoniniu orkestru, taip pat kritikų itin palan-

kiai įvertinti Bartoko, Dutilleux, Musorgskio ir Prokofjevo kūriniai (Toronto simfoninis orkestras; „Warner Finlandia“ įrašų kompanija). Dirigentas taip pat įrašė Mahlerio Simfoniją Nr. 6 su Oslo filharmonijos orkestru ir Simfoniją Nr. 9 su WDR simfoniniu orkestru – abu įrašai pateko į žurnalo „Gramophone“ redaktoriaus pasirinkimo sąrašą („Editor's Choice“). Kritikų pagyrimo nusipelnė ir kiti jo įrašai su WDR simfoniniu orkestru, išleisti „Hänssler“ – Schönbergo „Pelėjas ir Melisanda“, Stravinskio „Ugnies paukštė“, Brahmsio Simfonijos Nr. 1 ir Nr. 3.

J.-P. Saraste apdovanotas „Pro Finlandia“ premija, Sibeliaus medaliu, Suomijos valstybine premija už indėlį į muzikos sritį. Jam taip pat suteiktas Yorko universiteto (Torontas) ir Sibeliaus akademijos (Helsinkis) garbės daktaro vardas.

Simfoninių radijo orkestrų tradicijas puoselėjęs **WESTDEUTSCHE RUNDFUNK** (WDR, Vakarų Vokietijos radijo) **simfoninis orkestras**, įkurtas 1947 m. Kelne, per savo veiklos dešimtmečius pelnė tarptautinę šlovę. Bendradarbiaujantis su garsiausiais dirigentais, solistais ir kompozitoriais, nuolat radijo ir televizijos eterijoje, svarbiausiose koncertų salėse ir festivaliuose pasirodantis orkestras yra Vokietijos Šiaurės Reino-Vestfalijos regiono muzikinio gyvenimo ambasadorius.

Kolektyvo reputaciją, profesionalumą ir įspūdingą istoriją formavo tiek iškiliausi pasaulio dirigentai, tiek pagrindiniai orkestro vadovai. Kiekvienas jų tobulino orkestro skambesį ir repertuarą. Izraelio dirigento Gary Bertini vadovavimo metais (1983–1991) Kelno orkestras pasižymėjo Mahlerio simfonijų interpretacijomis. Vadovaujant dirigentui Semionui Bychkovui (1997–2010) kolektyvas parengė įsimintiną Šostakovičiaus, Richardo Strausso,

Rachmaninovo, Verdi ir Wagnerio kūrinių programų, kurios skambėjo gastrolių metu visoje Europoje, Amerikoje ir Azijoje.

Prie WDR orkestro dirigento pulsto yra stovėję garsiausi kviestiniai maestro: Carlo Maria Giulini, Erichas Kleiberis, Otto Klempereris, Georgas Solti, Leopoldas Stokowski, Ferencas Fricsay, George'as Szellas, Herbertas von Karajanas, Claudio Abbado, Johnas Barbirolli, Danielis Barenboimas, Carlosas Kleiberis, Lorinas Maazelis.

Orkestras inspiravo daugelio šiuolaikinių kompozitorių kūrinių atsiradimą, atliko Luciano Berio, Peterio Eötvöso, Hanso Wernerio Henze'as, Mauricio Kagelio, Krzysztofo Pendereckio, Igorio Stravinskio, Karlheinz Stockhauseno, Berndto Aloiso Zimmermanno ir kitų XX ir XXI a. iškilų autorių kūrinių premjeras.

Suomis Jukka-Pekka Saraste orkestrui vadovauja nuo 2010–2011 m. sezono. Jau pirmąjį maestro diriguojamo WDR orkestro Mahlerio Devintosios simfonijos atlikimą Kelno filharmonijoje spauda pavadino kolektyvo „didžiosios eros pradžia“. Šio bendradarbiavimo sėkmę įrodo „Deutsche Schallplattenkritik“ ir „Gramophone“ apdovanojimai, tekę minėto koncerto garso įrašui. Kituose orkestro įrašuose atliekami Mahlerio, Brahmsio, Stravinskio, Schönbergo kūriniai. WDR orkestras dažnai kviečiamas pasirodyti didžiausiose muzikos festivaliuose ir svarbiausiose Europos koncertų salėse.

LUDWIGO VAN BEETHOVENO uvertiūra „Egmontas“, op. 84

1808–1810 metus Beethoveno biografijoje ženklina Johanno Wolfgango von Goethe's kūryba. Kompozitorius sukūrė pluoštą dainų ir muziką dramai „Egmontas“.

Beethovena traukė ne tik Goethe's meilės lyrika, iki gyvenimo pabaigos jis puoselėjo sumanymą parašyti muziką „Faustui“...

Dar 1775 m. Goethe susidomėjo herojiškos olandų tautos kova už išsivadavimą iš ispanų priespaudos. Remdamasis vienu šios kovos epizodu, tragedijos centre poetas pavaizdavo karvedį Egmontą, kuris sukilo prieš karaliaus Pilypo II despotizmą ir 1568 m. buvo nužudytas ispanų vietininko hercogo Albos įsakymu. 1809 m. Vienos „Burgtheater“ užsakė Beethovenui sukurti muziką šiai tragedijai, to jis ėmėsi su džiaugsmu. „Egmontas“ partitūrą sudaro uvertiūra ir devyni epizodai. Beethoveno muzikos palydima Goethe's tragedija pirmą kartą pastatyta Vienoje 1810 m.

Dėl muzikinio turinio vieningumo ir formos tobulumo daugelis kritikų uvertiūrą „Egmontas“ prilygina vienos dalies simfonijai, tai nuostabus programinės muzikos pavyzdys. Kartu su uvertiūromis „Koriolanas“ ir „Leonora Nr. 3“ ji dažnai atliekama koncertų salėse.

ANTONÍNO DVOŘÁKO Koncertas violončelei ir orkestrui Nr. 2 – nepaprastai detali, sudėtinga tridaliė kompozicija, kurios tematika pasižymi ypatingu emocionalumu – nuo meilės elegijos, *lacrimosa* įtampas iki grėsmingo maršo. Šis didingas koncertas yra vienas iš kelių šedevrų, sukurtų Niujorke (1892–1895), kur kompozitorius ėjo rektorius pareigas Nacionalinėje konservatorijoje. Kaip ir kiti to meto Dvořáko kūriniai, Koncertas atspindi autoriaus stiliaus individualumą, čekų muzikos idiomą ir jauną, kunkuliuojančią Naujojo pasaulio kultūrą.

1894–1895 m. sukomponuoto Koncerto apimtis – neturinti analogo. Jis dukart ilgesnis nei Roberto Schumanno Koncertas

violončelei, sekantis Johannesas Brahmsas Smuiko koncerto simfonine koncepcija. Brahmsas buvo priblokštas: „Kodėl, po galais, aš nežinojau, kad kažkas gali sukurti tokį violončelės koncertą? Taigi jau seniai būčiau tokį parašęs“. Dvořákas – tikras simfonistas neketino laikytis konformistinių koncertų standartų. Jo draugas violončelininkas Hanušas Wihanas nėrėsi iš kailio, norėdamas įpiršti „sodrią ir žaižaruojančią“ solo kadenciją, bet autorius nesileido į kalbas. Jo kadencijos trumpos, meditatiškos ir retai išnyrančios iš orkestrinio garsyno. O violončelininkas tik supykde kompozitorių, ir šis koncertą dedikavo ne Wihanui, o Leo Sternui.

Pirmoji Koncerto dalis – tarytum simfonija: orkestrui pagrojus dvi pagrindines temas, solistas pateikia savo pagrindinių temų įspūdingas versijas. Po meistriškos temų plėtotės pasigirsta dalies repriza, kuri baigiasi kone ekstazišku H-dur. Lėtoji dalis kupina nostalgijos, meditacijos. Violončelė ir mediniai pučiamieji išmoningai sieja ir kryžmina savo melodines linijas. Tyliai prasidėjęs finalas, besikaitaliojančios orkestro ir solisto temos galiausiai perauga į veržlią, iškilmingą pabaigą.

JOHANNESO BRAHMSO Simfonija Nr. 3 F-dur, op. 90

J. Brahmsas, dažnai vadinamas paskutiniu kompozitoriumi iš garsiojo „B trejeto“ (Bach-Beethoven-Brahms), buvo vienas iš daugelio XIX a. muzikų, anot jo paties, ilgai jautusių Beethoveno simfonizmo įtaką. Amžininkų teigimu, Brahmsas vis nuogąstaudavo negalįs imtis rašyti simfonijos, esą Beethovenas jau sukūrė visa, kas įmanoma. Savo bičiuliui dirigentui H. Levi jis net pratarė: „Tu neįsivaizduoji, kaip jaučiuosiu nuolat girdėdamas už nugaros žingsniuojančią tokį milžiną kaip Beethovenas“. Tad nenuostabu, jog Pirmoji

simfonija kompozitoriui atsiėjo daug jėgų ir ilgamečių kūrybinių pastangų: 1854 m. pradėta partitūra buvo baigta tik daugiau kaip po dvidešimties metų (1876). Taip pat ir Trečiosios simfonijos sumanymą autorius brandino gana ilgai. Tai veržlus, aistringas, asmeninių psichologinių motyvų prisotintas kūrinys, kuriame atsispindi sudėtingas dvasinis gyvenimas ir prieštaringi siekliai. Jam būdingas išskirtinis kompozicijos vientisumas.

Trečioji simfonija buvo baigta 1883 metais. Pirmą dalį pranašauja vidinę audrą. Aistringi, skvarbūs pirmos temos akcentai suteikia muzikai dramatiškumą. Po šios temos pasigirsta antroji – ypač švelni, grakšti ir lyriška klarnetų ir obojų grojama melodija. Antrą dalį galima pavadinti daina be žodžių, joje vyrauja šviesus koloritas, gamtos vaizdai, girdėti Brahmsio mėgstamas sugretinimas: nervingas polėkis ir egzistencijos rimtis. Taikingą nuotaiką spinduliuoja ir trečia dalis, kuri muzikos istorijoje apibūdinama kaip vienas nuostabiausių Brahmsio lyrikos puslapių. Čia aidi nuoširdi ir lyg savaime plaukianti melodija. Palengva skleidamasi violončelių, smuikų, paskui medinių pučiamųjų ir valtornos skambėjime, ji tarytum nuolatos atsinaujina. Kitokių atspalvių jai suteikia ir variacinis akompanimentas. Lyrinio susimąstymo tėkmę nutraukia simfonijos finalas – dramatinė viso ciklo viršūnė, pasak Brahmsio bičiulio smuikininko Josepho Joachimo, tai įkūnytas mitas apie Leandrą, narsiai plaukiantį per šėlstančią jūrą, kad išvystų savo mylimąją Gerą.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 15 d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

„Appassionata“ pagal Rudolfą Buchbinderį

RUDOLF BUCHBINDER (fortepijonas, Austrija)

Programa

I

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

„Angliškoji siuita“ Nr. 3 g-moll,
BWV 808 (1715)

Prelude
Allemande
Courante
Sarabande
Gavotte I
Gavotte II
Gigue

II

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

Sonata fortepijonui B-dur, D. 960 (1828)

Molto moderato
Andante sostenuto
Scherzo
Allegro ma non troppo

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Sonata fortepijonui Nr. 23 f-moll, op. 57
(„Appassionata“, 1805)

Allegro assai
Andante con moto (attacca)
Allegro ma non troppo. Presto

Legendinio austrų pianisto **RUDOLFO BUCHBINDERIO** kūrybinis kelias tęsiasi jau 50 metų. Šį koncertinį sezoną 70-metį švenčiantis atlikėjas pasirodo tokiose salėse kaip Niujorko „Carnegie Hall“, Tokijo „Suntory Hall“, Vienos „Musikverein“, Berlyno filharmonija; gastroliuoja su „Staatskapelle Dresden“ ir „Berliner Philharmoniker“ diriguojant Christianui Thielemannui ar „Wiener Philharmoniker“ diriguojant Zubinui Mehtai bei Franzui Welsler-Möstui.

Dirigento M. Jansono kvietimu R. Buchbinderis yra Bavarijos radijo simfoninio orkestro reziduojantis solistas. Artimi ryšiai sieja pianistą su „Wiener Philharmoniker“ orkestru, kuris 2016 m. paskelbė jį garbės nariu.

R. Buchbinderio repertuare – kūriniai nuo Bacho iki šiuolaikinės muzikos, jo diskografijoje – per 100 kompaktinių plokštelių, daugelis jų įvertintos įvairiais prizais. Pianistui ypač artima L. van Beethoveno muzika. Visas 32 Beethoveno sonatas jis yra atlikęs daugiau kaip 50 kartų! Jas girdėjo Berlyno, Buenos Airių, Dresdeno, Milano, Pekino, Sankt Peterburgo, Ciuricho, Vienos, Miuncheno klausytojai. 2014 m. R. Buchbinderis pirmasis iš pianistų paskambino šias sonatas per septynių vasaros koncertų ciklą Zalcburgo festivalyje. Tai buvo filmuojama tiesiogiai ir vėliau išleistas šio ciklo vaizdo įrašas. Visai neseniai su „Staatskapelle Dresden“ atlikėjas įrašė W. A. Mozarto koncertus fortepijonui, kuriuos pats ir dirigavo sėdėdamas prie fortepijono, o su „Wiener Philharmoniker“ orkestru, diriguojant Z. Mehtai, tiesiogiai buvo įrašyti du J. Brahmsio koncertai fortepijonui.

Pianistas kruopščiai gilinasi į atliekamų kūrinių pirminius tekstus. Jis aistringai kolekcionuoja istorines partitūras: jo nuosavybė – 39 Beethoveno fortepijono sonatų leidimai ir Brahmsio koncertų fortepijonui pirmieji leidimai bei originalios redakcijos.

R. Buchbinderis 2007 m. įkūrė Grafenego festivalį ir yra jo meno vadovas. Jo dėka tai vienas žymiausių orkestro muzikos festivalių Europoje.

Pianistas išleido dvi knygas: „Mano Beethovenas – gyvenimas su meistru“ ir autobiografinę „Da Capo“, kurioje aprašė įspūdingą savo artistinę patirtį. R. Buchbinderio šio pusmečio koncertų geografija stebinanti! 2017 m. sausis–birželis: Lilis, Lincas, Bazelis, Maskva, Viena, Niujorkas, Neapolis, Šanchajus, Londonas, Lisabona, Roma, Praha, Filadelfija, Pitsburgas, Sankt Peterburgas, Štutgartas, Barselona, Alikantė, Hanoveris, Kelnas, Berlynas, Breša, Bergamas, Miunchenas, Viena, Baden Badenas, Peterburgas; o tarp Vienos ir Baden Badeno įsiterpia Vilnius ir Vilniaus festivalis.

„Angliškasias siuitas“ (BWV 806–811) JOHANNAS SEBASTIANAS BACHAS parašė anksčiausiai iš visų 19 siuitų klavyriui, kurioms dar priklauso šešios „Prancūziškosios siuitos“ (BWV 812–817), šešios Partitos (BWV 825–830) ir „Prancūziškoji uvertiūra“, BWV 831. Diduma klavyrinės muzikos dienos šviesą išvydo Kėtene, ir buvo manoma, kad „Angliškosios siuitos“ sukurtos 1718–1720 m., bet naujausi tyrimai rodo, kad veikiausiai jos buvo parašytos dar 1715 m. Veimare. „Angliškosiomis“ jas pavadino XIX amžiaus Bacho biografas Johannas Nikolausas Forkelis, teigęs, kad šias siuitas Bachui galėjo užsakyti vienas anglų aristokratas.

Šios siuitos priklauso tradiciniam vokiškajam klavyro repertuarui, kartu Bachas sekė rafinuotai išdailinto prancūziško bei koncertinio itališko klavesino muzikos stiliumi. Jos dar kartą primena, koks atviras įvairiausiai informacijai – tradicijoms, stiliams, praktikoms ir struktūroms – buvo kompozitorius. Perpratęs italų, prancūzų, vokiečių ar nyderlandų komponavimo paslaptis, jas kūrybiškai siejo į naują visumą.

1803 m. ėmęs komponuoti **Sonatą Nr. 23 („Appassionata“), LUDWIGAS VAN BEETHOVENAS** buvo bepradedęs kurti ir matyt todėl ši sonata reflektuoja psichologinį sąmyšį ir nerimą. Sonata Nr. 21 „Waldstein“ baigiasi Beethoveni būdingais džiugios transcendencijos garsais, o „Appassionata“ visose dalyse užgnaužusi laiko neįprastą tragišką būtį. Muzikologas Donaldas Francis Tovey’us samprotauja: „Visi kiti patetiški kompozitoriaus finalai įtvirtina kokios nors legendos ar tolimojo pasaulio epilogą; pyktį, kovą, humorą, nuolankumą – bet ką, kas neturi tragiškos lemties nuojautos. Tuo tarpu šioje sonatoje nėra akimirka nekyla dvejonė, kad tragiška pasija veržliu srautu garma mirties link“.

Pavadinimą „Appassionata“ suteikė ne kompozitorius, o jo leidėjas. Vėliau daugelis piktinosi netinkamu sonatos pavadinimu, pavyzdžiui, Carlas Czerny tvirtino, kad kūrinys yra „kur kas didingesnis“ nei vien tik *appassionata* (pažodinis vertimas iš it. kalbos – aistringas). Ši muzika pasižymi poetine galia ir sodrumu, monumentalumu ir drauge paprastumu – taip dar kartą patvirtindama įkvepiantį Beethoveno fenomeną.

FRANZAS SCHUBERTAS savęs niekada nelaike fortepijono virtuozu, nors daugelis amžininkų vertino jį ir kaip atlikėją. Tarp šimtų jo kūrinių išskirtinės yra fortepijoni-

nės sonatos, kurių kiekviena labai individuali; visose daug nuostabių melodijų, įdomių harmonijos ir tembrų atradimų. Vėlyvesni kūriniai didesnės apimties, virtuoziškesni.

Paskutiniai F. Schuberto gyvenimo metai buvo ypač kūrybingi. Per trumpą laiką jis parašė daugiau kaip šešiasdešimt dainų, tarp jų vokalinius ciklus „Žiemos kelias“ ir „Gulbės giesmė“, o fortepijoninę muziką papildė net trimis sonatomis – c-moll, A-dur ir B-dur.

Daugelis F. Schuberto kūrybos tyrinėtojų teigia, kad paskutinė **Sonata B-dur** yra reikšmingiausias ir kompozitoriaus braižui charakteringiausias kūrinys. Lyriinių jausmų raišką, tylaus skambėjimo saleles ir subtilias fortepijono spalvas kūrėjas čia panardina į sraunią tėkmę.

Gyvenimo pabaigoje F. Schubertas rado jėgų parašyti pirmą dalį, kuri tiesiog sulydė lyrinę muzikos esmę ir sonatos dvasią. Dalies vientisumą sąlygoja vyraujanti pradžios tema; visos kitos arba išauga iš jos, arba nėra pirmaelės. *Molto moderato* taiki pabaiga konflikto neišsprendžia, ji tik pristabdo veiksmą. Antrą dalį – *Andante sostenuto* – kompozitoriaus kūrybos specialistas Alfredas Einsteinas apibūdina kaip „Schuberto instrumentinės kūrybos viršūnę, apoteozę.“ Grakšti trijų dalių struktūra suteikia galimybę meistriškai varijuoti jos subtilią ir sudėtingą muzikinę medžiagą. *Scherzo* kompozitorius sukūrė pagal tradicinį šio žanro modelį su trio ir kontrastingomis kraštinėmis padalomis. Finalo *Allegro ma non troppo* muzika pakili, kupina fantazijos, trykštanti linksmybe ir džiaugsmu.

Programos tekstą parengė redaktorė
Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 17 d., šeštadienį, 21 val.

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje

Vasaros vargonai

HAYO BOEREMA (vargonai, Olandija)

Koncerto partneris – Religinės muzikos centras

Programa

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Tokata ir fuga F-dur, BWV 540

JAN PIETERSZOOM SWEELINCK (1562–1621)

Variacijos „Po žalia liepa“
(*Onder een linde groen*), SwWV 325

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Fantazija f-moll, KV 608

AD WAMMES (g. 1953)

Pjesė „Veidrodis“ (*Miroir*)

OLIVIER MESSIAEN (1908–1992)

Trys pjesės iš ciklo „Šventieji kūnai“
(*Les Corps Glorieux*):
Les Eaux de Grâce
Force et Agilité des Corps Glorieux
Joie et Clarté des Corps Glorieux

HAYO BOEREMA (g. 1972)

Improvizacija

Groningene (Olandija) gimęs vargonininkas **HAYO BOEREMA** studijavo Karališkojoje Hagos konservatorijoje (prof. J. Th. Lemckerto vargonų, M. van Klaveren bažnytinės muzikos ir J. van der Kooyo improvizacijos kl.), Roterdamo konservatorijoje įgijo chorinio dirigavimo specialybę (B. Schuurmano kl.), vėliau Paryžiuje

improvizacijos žinias gilino vadovaujamas Naji Hakimo, prancūzų simfoninės muzikos repertuarą studijavo su Benu van Oostenu.

H. Boerema laimėjo apdovanojimų tarp-tautiniuose konkursuose Vienoje (1998), Niurnberge (1999), Paryžiuje (1999), Sankt Albane (2001), Nijmegene (2004)

ir Kotkoje (2005). Gimtojoje Olandijoje ir svetur rengia rečitalius, dalyvauja garso įrašuose kaip solistas ir su įvairiais choris. Pastaruoju metu atlikėjas ėmėsi sumanymo įrašyti O. Messiaeno kūrinius vargonams.

2005 m. H. Boerema tapo Roterdamo Šv. Lauryno bažnyčios vargonininku, 2009 m. už nuopelnus prancūzų vargonų muzikai pelnė Paryžiuje veikiančios akademinės asociacijos „Arts, Sciences, Lettres“ Garbės sidabro medalį.

H. Boerema yra improvizacijos profesorius Roterdamo konservatorijoje.

„Mano akims ir ausims vargonai amžinai bus instrumentų karaliaus“. Tai yra Mozartui priskiriama iškalbinga sentencija, kurią jis užrašė laiške iš Augsburgo tėvui 1777 m. spalio 17 d., veikiausiai žavėdamasis tos epochos autorių – Bacho, Buxtehude's, Händelio, Pachelbelio ar daugelio kitų vargonų muzikos palikimu.

Šio vakaro programa plati ir įvairi – nuo renesanso ir baroko vargonų muzikos šedevrų iki dabarties kompozitorių opusų. Pradžioje atliekama viena populiariausių baroko genijaus **Johanno Sebastiano Bacho** kompozicijų – Tokata ir fuga F-dur. Šį meistriską polifonišką ciklą kompozitorius rašė su pertraukomis – manoma, kad tokata buvo sukurta apie 1714-uosius, o fuga parašyta vėliau – apie 1731-uosius.

Renesanso ir baroko sandūroje gyvenęs olandų kompozitorius, vargonininkas ir pedagogas **Janas Pieterzoonas Sweelinckas** laikomas bene paskutiniu Nyderlandų kompozitorių mokyklos aukso amžiaus atstovu. Variacijas „Po žalia liepa“ jis sukūrė olandų liaudies dainos pagrindu.

Pradžioje nuskambėjusi paprastutė melodija toliau elegantiškai plėtojama keturiose variacijose, perteikiančiose nuoseklią dinaminę įtampą.

Pasakojama, kad užsakymą sukurti Fantaziją f-moll austrų vunderkindas **Wolfgangas Amadeusas Mozartas** gavo tuo metu, kai be galo žavėjosi muzikinių automatų išradimais. Todėl klausantis šios vietomis maršo pobūdžio, vietomis šokio ar fugato technika parašytos kompozicijos, susidaro įspūdis, kad groja muzikinis automatas, o ne gyvo žmogaus prakalbinti tikri mechaniniai vargonai.

Olandų dabarties kompozitorius **Adas Wammesas** studijavo kompoziciją, klavišiniaus grojo simfoninio roko grupėje „Finch“, vėliau pasinėrė į kūrybą. Jo pjesė „Veidrodis“ buvo turbūt pirmasis opusas, dėl kurio į autorių atkreiptas tarptautinis dėmesys. Kūrinys įrašytas jau net 13 kompaktinių plokštelių ir atliekamas viso pasaulio vargonininkų!

1939 m. vasarą, likus vos savaitei iki Antrojo pasaulinio karo pradžios, prancūzų kompozitorius **Olivier Messiaenas** sukūrė milžinišką septynių pjesių ciklą vargonams „Šventieji kūnai“, kuriame jungiami indų klasikinės muzikos atgarsiai ir grigališkojo choralo intonacijos. Kūrinys dėl karo nebuvo atliktas ir pirmąkart nuskambėjo tik 1945-aisiais.

Vakaro pabaigoje – paties maestro **Hayo Boeremos** improvizacijos, atskleidžiančios Šv. Kazimiero bažnyčios instrumento galimybes ir registrų spalvas.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Birželio 19 d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

Harmonijos sodai

Senosios muzikos ansamblis **IL GIARDINO ARMONICO** (Italija)
Stefano Barneschi (smuikas)
Marco Bianchi (smuikas)
Liana Mosca (altas)
Paolo Beschi (violončelė)
Giancarlo De Frenza (violonė)
Riccardo Doni (klavesinas)
Margret Köll (arfa)

Ansamblio meno vadovas ir solistas **GIOVANNI ANTONINI** (išilginė fleita, Italija)

Koncerto partneris – Italų kultūros institutas Vilniuje

Programa

I

GIOVANNI GABRIELI (1554–1612)

Kancona Nr. 1 „Energingoji“ keturiems instrumentams (*Canzon prima a 4 „La Spiritata“*) iš ciklo „Kanonos įvairiems instrumentams“ (*Canzoni per sonare con ogni sorte di stromenti*)

GIOVANNI LEGRENZI (1626–1690)

Sonata Nr. 15 keturiems instrumentams (*Sonata XV a quattro*) iš ciklo „Citra. Sonatos dviem, trims ir keturiems instrumentams“ (*La Cetra: Sonate a due, tre e quattro stromenti*), op. 10

GIOVANNI BASSANO (~1558–1617)

Ričerkaras Nr. 3 (*Ricercata terza*) iš ciklo „Ričerkarai, pasažai ir kadencijos“ (*Ricercate, passaggi et cadentie*)

DARIO CASTELLO (~1590–~1658)

Sonata Nr. 16 keturiems instrumentams in C (*Sonata decimasesta a quattro in C*) iš ciklo „Koncertinės sonatos moderniu stiliumi. Antroji knyga“ (*Sonate concertate in stil moderno, libro secondo*)

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)

Koncertas violončelei, styginiams ir basso continuo c-moll, RV 401
Allegro non molto
Adagio
Allegro ma non molto

PIETRO NARDINI (1722–1793)

Koncertas išilginei fleitai, styginiams ir basso continuo D-dur
Allegro
Largo
Allegro

II

ANTONIO VIVALDI

Koncertas „Naktis“ (*La Notte*) fleitai, styginiams ir basso continuo g-moll, RV 439 / op. 10 Nr. 2
Largo
Presto (Fantasmi)
Largo
Presto
Largo (Il sonno)
Allegro

BALDASSARE GALUPPI (1706–1785)

Koncertas dviem smuikams, altui ir basso continuo Nr. 2 G-dur iš ciklo „Septyni koncertai keturiems instrumentams“ (*7 Concerti a quattro*)
Andante
Allegro
Andante
Allegro assai

ANTONIO VIVALDI

Koncertas išilginei fleitai, styginiams ir basso continuo C-dur, RV 443
Allegro
Largo
Allegro molto

IL GIARDINO ARMONICO susibūrė 1985 metais. Vadovaujamas maestro Giovanni Antonini, šis ansamblis ilgainiui įsitvirtino tarp svarbiausių pasaulyje senosios muzikos kolektyvų. Daugiausia dėmesio jis skiria XVII–XVIII a. muzikos repertuarui. Priklausomai nuo atliekamų kūrinių, ansamblyje griežia nuo 3 iki 35 narių.

„Il Giardino Armonico“ nuolatos kviečiamas į festivalius, surengė koncertų žymiausiose pasaulio salėse. Tiek koncertiniai jo pasirodymai, tiek ir G. F. Händelio, C. Monteverdi, A. Vivaldi operų pastatymai sulaukia didžiulio pripažinimo. Ansamblis muzikavo su tokiais solistais kaip Giuliano Carmignola, Cecilia Bartoli, Christophe Coinas, Katia ir Marielle Labèque, Bernarda Fink, Viktorija Mullova, Giovanni Sollima. Nuo 2009 m. „Il Giardino Armonico“ bendradarbiauja su dainininke Cecilia Bartoli. Drauge jie inicijavo projektą „Sacrificium“, kurį vainikavo turiningos gastrolės po visą Europą ir garso įrašas, Prancūzijoje ir Belgijoje įvertintas „Platininio disko“ apdovanojimu. Tarp naujausių darbų – koncertinės gastrolės ir garso įrašai su kylančia žvaigžde Julia Lezhneva, pasirodymų turas Tolimuosiuose Rytuose, bendri projektai su violončelininke Sol Gabetta, sopranu Anna Prohaska, smuikininke Isabelle Faust ir Bavarijos radijo chor.

„Il Giardino Armonico“ ilgai bendradarbiavo su įrašų kompanija „Teldec Classics“. Už čia išleistas A. Vivaldi ir kitų XVIII a. kompozitorių kūrinių kompaktines plokšteles pelnyti net 7 prestižiniai apdovanojimai. Nuo 2008 m. ansamblis dirba su įrašų kompanija „Decca/L'Oiseau-Lyre“. Tarp svarbesnių įrašų, padarytų šioje kompanijoje, minėtini Händelio „Concerti Grossi“ ir su dainininke Bernarda Fink įgrota kantata „Il Pianto di Maria“.

Ansamblis už kompanijos „Naive“ išleista A. Vivaldi operos „Otonas“ įrašą 2011 m. laimėjo prestižinę prizą „Diapason d'Or“. 2013 m. pasirodžiusi kompaktinė plokštelė „Alleluja“ su jaunu sopranu Julia Lezhneva sulaukė palankaus kritikų įvertinimo. 2014 m. rudenį baigėsi apie dvidešimt metų trukęs projektas – visų J. Haydno simfonijų garso įrašai, lydimi koncertinių pasirodymų įvairiose Europos scenose. Šį sumanymą rėmė specialiai projektui Bazelyje susibūręs Haydno fondas.

Milane gimęs ansamblio vadovas **GIOVANNI ANTONINI** studijavo Milano muzikos mokykloje ir Senosios muzikos centre Ženevoje. Su „Il Giardino Armonico“ jis surengė pasirodymų kaip dirigentas ir išilginės fleitos solistas, koncertavo visoje Europoje, JAV, Kanadoje, Pietų Amerikos šalyse, Australijoje, Japonijoje ir Malaizijoje.

G. Antonini grojo su iškiliais pasaulio muzikantais – tai Cecilia Bartoli, Isabel Faust, Viktorija Mullova, Giuliano Carmignola, Giovanni Sollima, Sol Gabetta, Katia ir Marielle Labèque, Kristianas Bezuidenhout. Kaip kviestinis dirigentas pasirodė su Berlyno filharmonijos, Amsterdamo „Concertgebouw“, Ciuricho „Tonhalle“, Zalcburgo Mozarteumo, Ispanijos nacionaliniu, Leipcigo „Gewandhaus“ simfoniniais orkestrais.

Maestro yra parengęs operų pastatymų, tarp jų – Milano teatre „La Scala“ parodytos W. A. Mozarto „Figaro vedybos“, G. F. Händelio „Alčina“. 2012 m. G. F. Händelio operą „Julijus Cezaris“ su dainininke Cecilia Bartoli jis dirigavo garsiajame Zalcburgo festivalyje; 2013 m. šiame festivalyje su dainininke atliko V. Bellini operą „Norma“ (tais pačiais metais pasirodė šios operos įrašas, padarytas „Decca

Classics“); 2013–2014 m. buvo kviečiamas diriguoti „Alčina“ Ciuricho operos teatre.

Su ansambliu „Il Giardino Armonico“ maestro įrašė ir išleido gausybę kompaktinių plokštelių. Tarp kitų sumanymų – visų L. van Beethoveno simfonijų įrašai su Bazelio kameriniu orkestru.

Nuo 2013 m. G. Antonioni yra festivalio „Cantans“ Vroclave meno vadovas.

Šio vakaro programoje – Antonio Vivaldi ir kitų XVI–XVIII a. italų kompozitorių kūriniai, savo muzika įprasminantys renesanso ir baroko bei baroko ir klasicizmo laikotarpių

sandūrą. **Giovanni Gabrieli** gyveno tuo metu, kai Venecijos kompozitorių mokykla buvo pasiekusi stiliaus meistriškumo kulminaciją. Vargonavęs garsiojoje Šv. Morkaus bazilikoje, šis kompozitorius vieną populiariausių savo pjesių – kanconą „Energingoji“ išleido 1608 m. Venecijoje, nors yra žinoma, kad kūrinys parašytas dar 1593-iaisiais. Gana greitai kanconai prigijo muzikos nuotaiką atspindintis epitetas, ilgainiui tapęs jo pavadinimu.

Po kelių dešimtmečių Venecijoje gyvenęs kitas kūrėjas **Giovanni Legrenzi** dirbo muzikos mokytoju bažnyčioje, vadinamoje „Ospedaletto“; jis netgi varžėsi dėl Šv.

Morkaus bazilikos vargonininko vietos, bet šioms pareigoms laimėti jam pritrūko vieno balso. Čia gyvendamas, 1673 m. jis parašė ir išleido sonatų ciklą įvairioms instrumentų sudėtims „Citra“.

Gabrieli bendraamžis, taip pat venecijietis kompozitorius **Giovanni Bassano** irgi grojo pučiamuoju instrumentu kornetu. Jis buvo atsakingas už Šv. Morkaus bazilikoje griežiantį instrumentinį ansamblį, be to, išleido knygą apie muzikinės ornamentikos ypatumus. Kaip kompozitorius jis reiškėsi mažiau, tarp jo išlikusių kūrinių – motetai, madrigalai, kanconetės, instrumentinės pjesės, taip pat 1585 m. parašyti ir Venecijoje išleisti ričerkarai, priskirtini tipinei Venecijos polifonijos kryptčiai.

Apie Venecijos kompozitorių **Dario Castello** žinoma visai nedaug, išliko tik trys dešimtys jo muzikos kūrinių. Tačiau jis pirmiausia minimas kaip prisidėjęs prie kanconos žanro transformacijos į sonatą. Išlikusiuose pavieniuose instrumentiniuose kūriniuose, pavyzdžiui, 1629 m. Venecijoje išleistoje antroje sonatų knygoje – sudėtingos užduotys atlikėjams, inovatyvūs sprendimai, vadinamojo *stile concitato* (jaudinančio stiliaus) ženklai.

Bene svarbiausias Venecijos kompozitorius **Antonio Vivaldi** šio vakaro programoje pristatomas trimis koncertais. Ne visi jie buvo išspausdinti kūrėjui gyvam esant; įprastai tik publikuotoms partitūroms jis suteikdavo opuso numerį. Daugiausia dėmesio savo kūryboje Vivaldi skyrė koncerto žanrui (jį parašė per 500!). Apie 1720-uosius sukurtas Koncertas RV 401 yra vienas ryškiausių šio baroko autoriaus muzikos violončelei pavyzdžių. Koncertas „Naktis“ su kitais penkiaisiais koncertais fleitai pirmą kartą buvo publikuotas 1729 m. Amsterdame, nors

teigiama, kad tai yra apie 1710 m. parašyto Koncerto RV 104 versija. Dažnai nurodoma, kad 1728–1729 m. sukurtas Koncertas RV 443 buvo skirtas mažajai (*piccolo*) fleitai (dar vadinamai *flautino*), bet dažniausiai solo partiją atlieka senoji – išilginė ar dabartinė – tradicinė fleita.

Tarp šioje programoje dominuojančių venecijiečių – Vokietijoje studijavęs italų kūrėjas **Pietro Nardini**, vėliau dirbęs kapelmeisteriu Toskanos didžiojo kunigaikščio rūmuose Florencijoje. Pasakojama, kad jis bičiuliauosi su klasicizmo genijaus Mozarto tėvu Leopoldu. Labiau pagarsėjęs kaip smuikininkas Nardini irgi paliko keletą savo kūrybos rankraščių, pasižyminčių melodingu. Tai būdinga ir išilginei fleitai parašytam Koncertui D-dur, kurio sukūrimo data nėra žinoma.

Venecijos Respublikai priklausančioje Burano saloje gimęs **Baldassare Galuppi** pirmiausia pripažinimo sulaukė rašydamas *opera seria* (rimtąją operą), bet po 1740-ųjų ėmus bendradarbiauti su libretistu Carlo Goldoni ir atsidėjęs komiškosios operos kūrybai, jo vardas išgarsėjo visoje Europoje. Be to, Galuppi ėjo tikrai išskirtines pareigas Šv. Morkaus bazilikoje – jis buvo Dožo koplečios *maestro di cappella*. Apie 1740-uosius parašytuose koncertuose keturiems instrumentams akivaizdi sąsaja su būsimu styginių kvartetu, o harmonijoje jau galima pastebėti klasicizmo požymių.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Birželio 22 d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre

Festivalio pabaigos koncertas

Šokio ir perkusijos šou „Sniegas, mėnuo ir gėlės“

DADADAN TENKO (Japonija):

AKIRA SAKAUE
KANAKO OTANI
RENMA IKEI
ANRI KOBAYASHI
MOEKA HIRONIWA
SHUN NISHIJIMA
HIDEKI SAKURAI
TSUZUKI USHIO

Šokėja **FU JITSUKAWA**

Meno vadovas ir choreografas
ISAYA MONDORI
Režisierė SAWAKO KITABAYASHI
Šviesų dailininkas QUINTUS VISSER
Garso režisierius RICHARD BAS
Gastrolių Europoje prodiuserė
Maria van den Broek

Partneris – VšĮ „Kiti krantai“

Rėmėjas – „Japan Foundation“

Programa

I

„Gausos ragas“

Būgnų, fleitų ir ritualinių varpelių garsų lydimas apšalymo šokis, kuriuo išvaikomos piktosios dvasios ir kviečiama laimė.

„Hanā“

Muzikantai groja kubilo formos *oke-daiko* būgnais. Jų aštrus ritmas ir sproginėjantys garsai pinasi su didžiųjų būgnų *taiko* bosais, ir šios pašėlusio ritmo sąšaukos sukuria užburiantį divertismentą.

„Drauge“

Būgnai *taiko* – archajiška bendravimo priemonė. Įvairiais būdais išgaunamas ritmas sujungia muzikantus scenoje ir publiką salėje.

„Medis“

Trys atlikėjai provokuoja vienas kitą skirtingais grojimo stiliais. Instrumentų savitumo ir muzikantų originalumo varžytuvės galiausiai baigiasi darniu muzikavimu.

„Neo-rock“

Į aštrų japoniškų būgnų ir vakarietiškos perkusijos roko ritmą įsilieja trijų stygų *shamisen* atliekama japoniška melodija. Rytų ir Vakarų susilietimas atveria naujas japoniškų būgnų *wadaiko* galimybes.

II

„Bachi“

Būgnų lazdelės *bachi* (bači) taip pat yra mušamasis instrumentas. Vienas *bachi* pradeda pamažu įsisiautėjantį šou.

„Skraidantys bachi“

Aštrūs *odekodaiko* garsai virsta ritmo grynuoliais ir tarsi sklendo ore. Ūmai pašoka *bachi*, sukasi ratu, o tada...

„Handžio-se“

Sustojusių ratu grupė muzikantų muša didįjį būgną *taiko*. Tai – simbolinė brandos išraiška, taikos pasaulyje linkėjimas.

„Kelkitės!“

Senoviniai rakandai gali būti puikūs mušamieji instrumentai. Jais išgaunami ritmai susilieja su būgnų garsais ir sužadina japonišką temperamentą.

„Mūšis“

Du būgnais *shime-daiko* grojantys muzikantai palengva įsitraukia į žaismingą, tačiau atkaklią kovą. Ore skraido *bachi*, šoka *shime-daiko*.

„Paukštis sniege“

Snieguotoje laukymėje blaškosi sužeistas paukštis. Nubaustas už meilę žmogui, jis stengiasi žūtbut išgyventi...

„Rytojaus ritmai“

Tai intensyviais ritmais žaižaruojantis būgnų ansamblis. Muzikantų judesiai pajvairinami teatrališkais elementais, būgnų ritmais išreiškiami pyktis ir liūdesys, drąsa ir aistra pasitinkant ateitį.

Sniegas, mėnuo ir gėlės – daugeliui pažįstamas klasikinio japonų meno ir literatūros įvaizdis, simbolizuojantis metų laikų tėkmę, praeities–dabarties–ateities sąsajas. Taip pavadintas ir tradicinių japonų būgnų bei kitų instrumentų spektaklis, ku-

rio pagrindiniai herojai – ritmas ir judesys, perteikiantys įvairias būsenas, nuotaikas, net ritualus. *Taiko* – tradicinė japoniška perkusijos forma naudojant didelius būgnus. Sukurti maždaug prieš tūkstantį metų, būgnai buvo naudojami norint pelnyti dievų ir dvasių prielankumą. Vėliau jie skambėdavo per tradicinių No ir Kabuki teatrų pasirodymus. Ilgainiui *taiko* tapo muzikine meno forma, jungiančia muzikinį ansamblį ir griežtai suderintus judesius. Tokį *taiko* žinome ir šiandien, o išskirtinis jo bruožas – dinamiškas grojimo stilius.

Japoniškų būgnų grupę **DADADADAN TENKO** 1987 m. įkūrė žymus japonų šokėjas Isaya Mondori. Po beveik 20 metų trukusių japoniško šokio studijų jis pabandė išsilaisvinti nuo konservatyvių tradicinių scenos menų ir 1985 m. tapo nepriklausomu menininku bei ėmė ieškoti savo šokio stiliaus. I. Mondori sujungė galingą būgnų *taiko* skambesį su šokio elementais ir šitaip gimė „Tenko“.

„Dadadadan Tenko“ yra modernaus meno kolektyvas, savo pasirodymuose derinantis tradicinę Japonijos kultūrą su šiuolaikine. „Todėl mes ne tik grojame, bet į savo programas įpiname ir įvairių pramoginių bei dramos elementų“, – yra sakęs ansamblio meno vadovas I. Mondori. Pirmaisiais gyvavimo metais „Tenko“ daugiausiai dėmesio skyrė fiziniams ir muzikiniams pratimams. Galiausiai, nuo pirmojo pasirodymo 1992 m., grupė žavi ir stebina publiką visame pasaulyje. Jos nariai meistriškai groja japoniškais būgnais ir kitais tradiciniiais tautiniais instrumentais (trijų stygų gitara *shamisen*, bambukine išilgine fleita *shinobue* bei kt.). Jauni, ekspresyvūs ir energingi „Dadadadan Tenko“ atlikėjai savo improvizacinių kompozicijų programoje kviečia leisti į ritmišką muzikinę kelionę, kurioje pasakoja apie

džiaugsmą, pyktį ir liūdesį, drąsą ir aistrą pasitinkant ateitį. „Tenko siekia pralinksminėti žmones ir pakylėti juos emociškai. Norime perduoti bent dalį savo energijos ir nuotaikos. Tikimės, kad klausytojai bus sužavėti mūsų koncerto ir įkvėpti kitą dieną pradėti puikiai nusiteikę“, – sako I. Mondori.

„Dadadadan Tenko“ instrumentai:

Miya-daiko (Mija-daiko) – populiariausia japoniškų būgnų rūšis, dažnai pasitaikanti tradiciniuose festivaliuose ir šventėse. Gaminami iš vientiso skirpstulo (lot. zelkova) medžio gabalo, pasižymi stipriu, dusliu garsu. Mija-daiko grojama paguldžius ar pastačius ant stovo.

O-daiko – pažodžiui reiškia „didelis storas būgnas“. Šiuo pavadinimu įvardijamas bet kokios rūšies didelis būgnas, kurio skersmuo ne mažesnis kaip 84 cm.

Hirado-daiko – reiškia „plokščias būgnas“. Pavadinimas siejamas su dydžiu, kurį sudaro tik ketvirtadalis standartinio *taiko* būgno aukščio. *Hirado-daiko* dažnai kabinamas į rėmą horizontaliai. Jam būdingas gilus tonas, staigiai suskambantis ir greitai išblėstantis garsas.

Oke-daiko – anksčiau šie būgnai buvo gaminami iš kubilų ar statinių, vadinamų „oke“. Jų būna įvairaus dydžio, sukonstruoti statinių šulų jungimo principu. Būgnų odas prilaiko virvės. Dažnai statomi horizontaliai ant aukštų stovų, juos pakaitomis muša keli muzikantai. Kadangi *oke-daiko* lengvi, juos galima diržais pasikabinti ant kaklo.

Shime-daiko (šime-daiko) – nedidelis, aukšto tono būgnas. Pavadinimas kilęs nuo žodžio „shimeru“ – „suveržti“, nes būgno odos prilaikomos virvėmis. Šie būgnai ir

derinami veržiant virves. Korpusas išskaptojuojamas iš skirpstulo ar pušies kamieno. Dažnai skamba No ir Kabuki spektakliuose.

Uchiwa-daiko (učiva-daiko) – „vėduoklinis“ būgnas, savo forma primenantis nesuskleidžiamą japonišką vėduoklę „uchiwa“. Oda ištempinama ant metalinio rėmo su rankena. Šis būgnas neturi korpuso, būna įvairių dydžių.

Shamisen (šiamisen) – bandžą primenantis trystygis instrumentas. Grojama per stygas braukiant plektru (brauktuku). Sakoma, kad iš visų instrumentų *shamisen* geriausiai perteikia japonų jausmingumą.

Shinobue (šinobue) – bambukinė išilginė fleita. Gaminama įvairių dydžių ir tonų. Dažniausiai naudojama aukšto tono *shinobue*.

Koncerto partneriai VšĮ „Kiti krantai“ rūpinasi Rytų kultūrų pristatymu Lietuvos publikai ir mainų su Rytų šalimis skatinimu. „Kiti krantai“ dalyvavo bendrame lietuvių ir japonų projekte statant šiuolaikinio japonų kompozitoriaus Atsuhiko Gondai oratoriją „Sakurų prisiminimai“ Nacionaliniame Kauno dramos teatre (2014), pristatant Kauno berniukų ir jaunulių choro „Varpelis“ koncertinį turą Japonijoje (2015), rengiant Europos Bonsai Asociacijos kongreso Vilniuje kultūrinę programą (2015), organizuojant šiuolaikinio menininko Tetsuya Takizawos kūrybines dirbtuves Nidos meno kolonijoje ir parodą Vilniaus dailės akademijos menų erdvėje „5 malūnai“ (2016).

Programos tekstą parengė redaktorė
Laimutė Ligeikaitė

MUZIKA –
vienintelė kalba,
kuria susikalbama
visose šalyse.

KELIAUKIME!

☎ 1312 / www.westexpress.lt

Koncerts

Monday 5 June, 19.00

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Opening of the Festival

Soloist **ELĪNA GARANČA** (mezzo-soprano, Latvia)

Conductor **KAREL MARK CHICHON** (United Kingdom, Gibraltar)

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

(Artistic Director and Principal Conductor Modestas Pitrenas)

Patron: Gerasis ruonis foundation

Programme

I

PYOTR TCHAIKOVSKY (1840–1893)

Waltz from the suite *The Swan Lake*

Joan of Arc's aria from the opera *The Maid of Orleans*

EMĪLS DĀRZIŅŠ (1875–1910)

Melancholic Waltz

CAMILLE SAINT-SAËNS (1835–1921)

Dalila's aria *Mon coeur s'ouvre à ta voix*

from the opera *Samson et Dalila*

GIUSEPPE VERDI (1813–1901)

Overture to the opera *Les vêpres siciliennes*

Eboli aria *O don fatale* from the opera *Don Carlos*

II

FRANCESCO CILEA (1866–1950)

Adriana Lecouvreur's aria *Ecco, respiro appena, lo son l'umile ancella* from the opera *Adriana Lecouvreur*

GAETANO DONIZETTI (1797–1848)

Prelude to the first act of the opera *La Favorite*

PIETRO MASCAGNI (1863–1945)

Santuzza's aria *Voi lo sapete, o mamma* from the opera *Cavalleria rusticana*

AMILCARE PONCHIELLI (1834–1886)

Danze delle ore from the opera *La Gioconda*

Three Neapolitan songs:

STANISLAO GASTALDON (1861–1939)

Musica proibita (arranged by K.M. Chichon)

PAOLO TOSTI (1846–1916)

Non t'amo più (arranged by K.M. Chichon)
Marechiaro

The 21st Vilnius Festival opens with a concert which will undoubtedly be a significant and memorable event in Lithuania. We will host a performance by the Latvian mezzo-soprano and opera superstar **Elina Garanča**. Having conquered the world's best theatres with her exceptionally beautiful voice and outstandingly intelligent musicality, Garanča is internationally recognised as one of today's leading opera soloists. She will delight the Vilnius Festival audience with her performance of arias from operas

by Tchaikovsky, Saint-Saëns, Verdi, Cilea and Mascagni, as well as Neapolitan songs.

The podium will be graced by Garanča's spouse **Karel Mark Chichon**, a British conductor collaborating with the New York Metropolitan Opera, Wiener Staatsoper, Deutsche Oper Berlin, Bayerisches Staatsoper Munich, Teatro dell'Opera di Roma, Teatro Real Madrid, Gran Teatre del Liceu Barcelona, and many more of the world's leading theatres and orchestras.

Wednesday 7 June, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall

Midnight Sun

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Soloist **MARIO BRUNELLO** (cello, Italy)

Conductor **MODESTAS PITRĖNAS**

Sponsor of the concert: Turkish Airlines.

Partner of the concert: Italian Institute of Culture in Vilnius

Programme

I

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

Adagietto. Sehr langsam from his Symphony No 5
(1901–1902)

JUSTĖ JANULYTĖ (b. 1982)

Midnight Sun for cello and orchestra
(Première. A Vilnius Festival commission)

II

FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY (1809–1847)

Concert overture *Ruy Blas*, Op. 95 (1839)

Symphony No 4 in A major *Italian*, Op. 90 (1833)

Allegro vivace

Andante con moto

Con moto moderato

Presto and Finale: Saltarello

Tonight, the stage is graced by the **Lithuanian National Symphony Orchestra**, a regular participant in the Vilnius Festival, and its Principal Conductor **Modestas Pitrenas**. The Lithuanian musicians will team up with the Italian cellist **Mario Brunello**, whose stunning international career was spearheaded by his victory at the prestigious Tchaikovsky International Competition in 1986. Since then, the cellist has appeared with some of the world's most prestigious orchestras, including the London Philharmonic, the Royal Philharmonic, Munich Philharmonic, Orchestre Philharmonique de Radio-France, Philadelphia Orchestra and NHK Symphony Tokyo, to name but a few. He has collaborated with conductors such as Riccardo Chailly, Claudio Abbado, Seiji Ozawa, Ton Koopman and Zubin Mehta, and other legendary masters of the baton.

Brunello is entrusted tonight with the solo part in the world première of *Midnight Sun*, a Vilnius Festival commission by the Lithuanian composer **Justė Janulytė**. In addition, the concert features the fourth movement *Adagietto* from Mahler's Fifth Symphony in C minor. The *Adagietto* is often referred to as the quintessence of the lyrical symphonic repertoire, due to its rivetingly melancholic and timeless melody. The audience will also be offered two symphonic opuses by Mendelssohn: the overture *Ruy Blas*, a musical delineation of a novel by Hugo, and the Fourth Symphony, an album of the composer's recollections of Italy, brimming with Italian melodies and dance rhythms.

Thursday 8 June, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall

Osvaldas Balakauskas'

Musical Odyssey

Chamber works by Osvaldas Balakauskas

LITHUANIAN ENSEMBLE NETWORK

(Leader Vyintas Baltakas):

RUSNĖ MATAITYTĖ (violin)

RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (accordion)

Giedrius Gelgotas (flute)

Andrius Žiūra (clarinet, bass clarinet)

Ugnius Dičiūnas (oboe)

Tomas Botyrius (tenor saxophone)

Indrė Baikštytė (piano)

Giedrė Tereškinė (harp)

Raimondas Dauginas (synthesizer)

Dainius Rudvalis (double bass)

Andrius Rekašius (percussion)

Sigitas Gailius (percussion)

CHORDOS String Quartet:

Ieva Sipaitytė (1st violin)

Vaida Paukštienė (2nd violin)

Robertas Bliškevičius (viola)

Vita Šiuoždinienė (cello)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

(Artistic Director Sergei Krylov)

Conductor **VYKINTAS BALTAKAS**

Partner: the Lithuanian Ensemble Network (LENsemble)

Programme

Chamber works by OSVALDAS BALAKAUSKAS (b. 1937):

I

Arcada for chamber ensemble (2005)

LITHUANIAN ENSEMBLE NETWORK

String quartet No 5 (2012, première, dedicated to the Chordos quartet)

CHORDOS String Quartet

Odyssey-2 for string orchestra (2011)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor VYKINTAS BALTAKAS

II

Mosaic for solo accordion (2013)

RAIMONDAS SVIACKEVIČIUS (accordion)

Adagio cantabile for string orchestra (2011)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Concerto RK for violin and chamber orchestra (1997)

Soloist RUSNĖ MATAITYTĖ (violin)

LITHUANIAN ENSEMBLE NETWORK

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor VYKINTAS BALTAKAS

The composer **Osvaldas Balakauskas** entered into Lithuanian music in the mid-1960s as a fully mature and idiosyncratic thinker, in perfect control of compositional technique. After the restoration of Lithuania's independence in 1990, he became a symbol of Western modernity, and a leading authority on the new stylistics. He has developed his own original musical system (Dodecatonics), employing intriguing new harmonies in combination with rhythmic systems.

Balakauskas has had a great influence on several generations of composers. He is one of the most prolific Lithuanian composers; his oeuvre includes five symphonies, more than ten concerti, a chamber opera, a ballet, and numerous other works, mostly chamber instrumental compositions. His music is performed regularly, not only in Lithuania, but also at various festivals abroad.

Balakauskas' voice is individual and instantly recognisable, but at the same time it demonstrates a certain universal etalon: a concord of compositional logic and beauty, intuition and picturesqueness. The artist Leonardas Gutauskas once described Balakauskas' music: 'Each of his opuses is like an explosion: from a very dense nucleus of musical

ideas, the sounds scatter in accelerating ripples. However, the scattering sounds remain transparent, or, so to speak, see-through (hear-through); they never become muddy, and do not turn into disarray or a fairground of sounds, which is so characteristic of many modern composers.'

The **Lithuanian Ensemble Network** (LENsemble) is an ardent champion of Lithuanian music. Led by the composer **Vyintas Baltakas**, the LENsemble involves leading Lithuanian performers. It collaborates with young composers, and also presents artistic portraits of the most prominent contemporary Lithuanian composers, such as Antanas Rekašius, Bronius Kutavičius and Julius Juzeliūnas. Together with the Chordos String Quartet and the Lithuanian Chamber Orchestra, the LENsemble tonight offers an intriguing retrospective of Balakauskas' chamber music, starting from 1997, as well as the première of a string quartet. 'You want to hear that music again, and magically enough, each further visit turns on the listener's imagination, revealing new relationships and meanings in the work's deeper structures,' wrote Donatas Katkus, under whose direction the St Christopher Orchestra has performed many works by the composer.

Friday and Sunday 9 and 11 June, 19.00

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Première of Vincenzo Bellini's Opera *I Capuleti e i Montecchi*

An opera in 2 parts, sung in Italian

Musical Director and Conductor **SESTO QUATRINI** (Italy)

Conductor **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Director **VINCENT BOUSSARD** (France)

Stage Designer **VINCENT LEMAIRE** (Belgium)

Costume Designers **VINCENT BOUSSARD,**
CHRISTIAN LACROIX (France)

Light and Video Designer **GUIDO LEVI** (Italy)

Chorus Master **ČESLOVAS RADŽIŪNAS**

Sponsored by the Lithuanian Council for Culture

The story of Romeo and Juliet has inspired hundreds of creators, including opera composers. The majority of them were inspired by Shakespeare's tragedy. However, in this production, you should forget the English poet and dramatist.

Bellini's opera *I Capuleti e i Montecchi* (with a libretto by Felice Romani) is based on the Renaissance legend which presumably inspired Shakespeare. The opera corresponds to Shakespeare's tragedy only in the names of the main characters, the story of their love, and the case of a 'fake death'. Premiered on 11 March 1830 at the Teatro La Fenice in Venice, *I Capuleti e i Montecchi* was Bellini's first opera written for this theatre. It was an immediate success, and became one of the most renowned stage works about Romeo and Juliet of the *bel canto* epoch, a lyrical narrative about love reaching a tragic conclusion.

Several years ago, the creative team of *I Capuleti e i Montecchi* staged the opera in the Gran Teatre del Liceu in Barcelona, Bayerische Staatsoper in Munich, and San Francisco Opera. The director **Vincent**

Boussard (France) and the stage designer **Vincent Lemaire** (Belgium) are known to Lithuanian audiences from their elegant and impressive production of Massenet's *Manon*. This time, they will team up with the conductor **Robertas Šervenikas**, the Music Director of the LNOBT, and **Sesto Quatrini**, a young and talented Italian maestro, and an expert in Italian *bel canto*, who led Kristine Opolais' concert at the Lithuanian National Opera and Ballet Theatre.

The costumes for the production were designed by **Christian Lacroix**, the esteemed French designer, often dubbed the artist of the fashion world.

The main roles will be played by recipients of Golden Cross of the Stage awards: **Eglė Šidlauskaitė** (as Romeo, scored for a mezzo-soprano in this opera) and **Viktorija Miškūnaitė** (Juliet). The production will also introduce the young soloist **Aistė Pilibavičiūtė**.

Monday 12 June, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall

The Return of Ezio Bosso

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Artistic Director, Conductor and Soloist **SERGEI KRYLOV** (violin, Italy)

Conductor, Composer and Soloist **EZIO BOSSO** (piano, Italy)

Sponsor: Italian Institute of Culture in Vilnius

Programme

I

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Concerto for violin and orchestra
in G minor, BWV 1056R

Allegro moderato

Largo

Presto

Soloist SERGEI KRYLOV (violin)

EZIO BOSSO (b. 1971)

Two Pieces for piano and strings

Soloist EZIO BOSSO (piano)

JOHANN SEBASTIAN BACH

Brandenburg Concerto No 5 in D major, BWV 1050

Allegro

Affettuoso

Allegro

Soloists: SERGEI KRYLOV (violin),

GIEDRIUS GELGOTAS (flute)

Harpsichord VAIVA EIDUKAITYTĖ-STORASTIENĖ

II

EZIO BOSSO,

Concerto for violin and string orchestra No 1

The Esoconcerto

Allegro molto

Adagio. Soledad

Presto con fuoco. Rebellion

Soloist SERGEI KRYLOV (violin)

The **Lithuanian Chamber Orchestra** and its Artistic Director, the violinist **Sergei Krylov**, present **Ezio Bosso**, a London-based composer, conductor and pianist. He has appeared in concert venues such as the Royal Festival Hall in London, the Carnegie Hall in New York, Sydney Opera House, Teatro Colón in Buenos Aires, Auditorium Parco della Musica in Rome, Teatro Regio in Turin, and Palacio de las Bellas Artes in Mexico City.

Bosso is a recipient of a number of prestigious awards. His music is admired in various theatres and appreciated by contemporary dance companies (he has collaborated with choreographers such as Christopher Wheeldon, Edwaard Liang and Rafael Bonachela), and features in films by

Gaby Dellal and Gabriele Salvatores. Music by Bosso was presented by *Ailey II* (American Dance Theater) at the Vilnius Festival 2012. In February 2016, he shared the stage of the Lithuanian National Philharmonic Hall with the Lithuanian Chamber Orchestra, and was received enthusiastically by the audience. The charismatic Krylov and Bosso have been collaborating since 2014, when Bosso's *Fantasy* for violin and orchestra was performed by the violin virtuoso and the London Symphony Orchestra.

Bosso moulds his unique voice by intertwining elements of diverse genres and forms. Tonight, the audience will witness a meeting of Baroque and the 21st century: Johann Sebastian Bach and Ezio Bosso.

Wednesday 14 June, 19.00

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

The WDR Orchestra Salutes Vilnius

Soloist **GAUTIER CAPUÇON** (cello, France)

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK (WDR) SYMPHONY ORCHESTRA

Principal Conductor **JUKKA-PEKKA SARASTE** (Finland)

Programme

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Egmont Overture, Op. 84

ANTONÍN DVOŘÁK (1841–1904)

Concerto for cello and orchestra

No 2 in B minor, Op. 104

Allegro

Adagio, ma non troppo

Finale. Allegro moderato

Soloist **GAUTIER CAPUÇON** (cello)

II

JOHANNES BRAHMS (1833–1897)

Symphony No 3 in F major, Op. 90

Allegro con brio

Andante

Poco allegretto

Allegro

WESTDEUTSCHE RUNDFUNK SYMPHONY ORCHESTRA

Conductor **JUKKA-PEKKA SARASTE**

Sponsor of the concert – Gedeon Richter
Partner of the concert – Embassy of Hungary in Vilnius

The **Westdeutsche Rundfunk (West German Radio) Symphony Orchestra** was established in Cologne in 1947. Having earned international acclaim over the years, the WDR Symphony Orchestra collaborates with celebrated conductors, soloists and composers, and appears regularly on radio and television, and in major concert halls and festivals. The WDR Symphony Orchestra is an ambassador for musical life in the North Rhine-Westphalia region.

Many of the world's most illustrious conductors, as well as the WDR's music directors, should be credited for the orchestra's exceptional reputation, professionalism and impressive history. The Finn **Jukka-Pekka Saraste** began his tenure as the WDR's Music Director in 2010. His very first collaboration with the orchestra in Mahler's Ninth Symphony (in Cologne's Philharmonic Hall) was hailed as the 'beginning of a great era' in the orchestra's life. The conductor stepped up to the podium of this orchestra with solid concert experience: he had previously directed the Toronto, Oslo Philharmonic and Finnish Radio symphony orchestras, and had been a guest conductor of the London, Munich and Rotterdam philharmonic orchestras, and Staatskapelle Dresden, the BBC, Gewandhausorchester Leipzig, and others.

The reviews of concerts by tonight's soloist, the French cellist **Gautier Capuçon**, abound with superlatives: 'Gautier Capuçon plays the cello with the control and wisdom of a much older musician. The lightness of his touch and the consistent clarity of his bow strokes are quite admirable in themselves, but when combined with an uncanny sweetness of tone in the higher registers they are breathtaking (*Gramophone*).

Capuçon has appeared as a soloist with the world's foremost orchestras: the Royal Concertgebouw Orchestra, the New York Philharmonic Orchestra, Wiener Philharmoniker, Berliner Philharmoniker, Münchner Philharmoniker, the Philadelphia Orchestra, the Orchestre national de France, the Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo, the BBC, Sydney Symphony Orchestra, Chicago Symphony Orchestra and San Francisco Symphony Orchestra. He has collaborated on the chamber music scene with such greats as Nicholas Angelich, Martha Argerich, Daniel Barenboim and Jean-Yves Thibaudet, to name just a few. He plays a 1701 Matteo Goffriller cello.

Thursday 15 June, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall

Appassionata According to Rudolf Buchbinder

RUDOLF BUCHBINDER (piano, Austria)

Programme

I

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)
English Suite No 3 in G minor, BWV 808 (1715)
Prelude
Allemande
Courante
Sarabande
Gavotte I
Gavotte II
Gigue

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Piano sonata No 23 in F minor, Op. 57
(Appassionata, 1805)
Allegro assai
Andante con moto (attacca)
Allegro ma non troppo. Presto

II

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

Piano sonata in B flat major, D. 960 (1828)
Molto moderato
Andante sostenuto
Scherzo
Allegro ma non troppo

The creative career of the legendary Austrian pianist **Rudolf Buchbinder** has spanned more than 50 years. Celebrating his 70th birthday this season, this versatile artist is appearing in prestigious venues such as New York's Carnegie Hall, Suntory Hall in Tokyo, the Musikverein in Vienna and the Berliner Philharmonie, and on tour with the Berliner Philharmoniker led by Christian Thielemann and the Vienna Philharmonic, under the batons of Zubin Mehta and Franz Welser-Möst.

In 2007, Buchbinder founded the Grafenegg Festival, and served as its Artistic Director. His discography amounts to more than 100 CDs, many of which have won awards. He especially cherishes Beethoven's music, and has even written a book *My Beethoven – Life with the Master*. Buchbinder has performed the cycle of 32 Beethoven sonatas more than 50 times! He was the first pianist ever to perform all the Beethoven sonatas in

seven concerts in one summer season at the Salzburg Festival in 2014. He documented his impressive artistic experience in the autobiography *Da Capo* (published in 2008).

This season, Buchbinder's concert itinerary is staggering! January to June 2017: Lille, Linz, Basel, Moscow, Vienna, New York, Naples, Shanghai, London, Lisbon, Rome, Prague, Philadelphia, Pittsburgh, St Petersburg, Stuttgart, Barcelona, Alicante, Hannover, Cologne, Berlin, Brescia, Bergamo, Munich, Vienna, Baden-Baden, St Petersburg. Vilnius and the Vilnius Festival are slipped in between Vienna and Baden-Baden.

Saturday 17 June, 21.00

Church of St Casimir, Vilnius

Summer Organ

HAYO BOEREMA (organ, Holland)

Partner: Centre of Religious Music

Programme

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Tocatta and Fugue in F major, BWV 540

JAN PIETERSZOOM SWEELINCK (1562–1621)

Variations *Onder een linde groen* (Under the Green Linden Tree), SwWV 325

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Fantasia in F minor, KV 608

AD WAMMES (b. 1953)

Miroir (Mirror)

OLIVIER MESSIAEN (1908–1992)

Three pieces from the cycle *Les Corps Glorieux* (Glorious Bodies)

Les Eaux de Grâce

Force et Agilité des Corps Glorieux

Joie et Clarté des Corps Glorieux

HAYO BOEREMA (b. 1972)

Improvisations

'The organ always was, both in my eyes and ears, the king of all instruments.' This statement comes from Mozart. Perhaps it was generated by his fascination with works for the organ by Bach, Buxtehude, Händel and Pachelbel. (The Classical genius wrote this in a letter to his father from Augsburg on 17 October 1777.) The organ's ornate architecture corresponds with the abundance of its timbres. It can sing like a choir of flutes, resound like string or brass instruments, roar thunderously like a lion or a bear, jingle like a bell, 'speak out' in the voice of an angel or a man, and ripple like the sea.

This year, the Vilnius Festival is enriched by a concert featuring the most impressive instrument of all times. The organ in the

Church of St Casimir will be played by **Hayo Boerema**, a winner of international competitions, the principal organist at St Laurenskerk in Rotterdam, and a professor of improvisation at the Rotterdam Conservatory. He studied organ at the Royal Conservatory in The Hague and Rotterdam Conservatory, and specialised in improvisation under Naji Hakim in Paris.

Boerema's discography includes many critically acclaimed recordings. He is currently in the process of accomplishing a gigantic project: the recording of Messiaen's works for organ. Tonight's programme embraces Renaissance and Baroque masterpieces, and contemporary opuses and improvisations by the maestro.

Monday 19 June, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall

Gardens of Harmony

IL GIARDINO ARMONICO Early Music Ensemble (Italy):

Stefano Barneschi (violin)

Marco Bianchi (violin)

Liana Mosca (viola)

Paolo Beschi (cello)

Giancarlo De Frenza (violone)

Riccardo Doni (harpsichord)

Margret Köll (harp)

Artistic Director and Soloist **GIOVANNI ANTONINI** (recorder, Italy)

Partner: Italian Institute of Culture in Vilnius

The Vilnius Festival presents an exceptional gift to connoisseurs of early music: a concert by the Il Giardino Armonico Ensemble, an internationally acclaimed Italian collective that has been playing for more than 30 years. Its repertoire is focused mainly on works from the 17th and 18th centuries.

Early music experts unanimously praise Il Giardino Armonico for both their concert appearances and their Baroque opera productions. In 2009, the ensemble collaborated with the charismatic Cecilia Bartoli. Their recordings have been issued by prestigious labels such as Teldec Classics and Decca. Il Giardino Armonico presents to a Vilnius Festival audience works by Vivaldi and other Italian masters, from the 16th to the 18th centuries.

Programme

I

GIOVANNI GABRIELI (1554–1612)

Canzon prima a 4 'La Spiritata' (Canzona No 1 *The Spirited* for four instruments) from the cycle *Canzoni per Sonare con ogni Sorte di Stromenti* (Canzonas for various instruments)

GIOVANNI LEGRENZI (1626–1690)

Sonata XV a quattro (Sonata No 15 for four instruments) from the cycle *La Cetra: Sonate a due, tre e quattro stromenti* (Citra. Sonatas for two, three and four instruments), Op. 10

GIOVANNI BASSANO (~1558–1617)

Ricercata terza (Ricerca No 3) from the cycle *Ricercate, passaggi et cadentie* (Ricerca, passages and cadenzas)

DARIO CASTELLO (~1590–~1658)

Sonata decimasesta a quattro in C (Sonata No 16 for four instruments in C) from the cycle *Sonate concertate in stil moderno, libro secondo* (Concert sonatas in modern style. Book II)

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)

Concerto for cello, strings and *basso continuo* c-moll, RV 401
Allegro non molto
Adagio
Allegro ma non molto

PIETRO NARDINI (1722–1793)

Concerto for recorder, strings and *basso continuo* in D major
Allegro
Largo
Allegro

II

ANTONIO VIVALDI

Concerto *La Notte* for flute, strings and basso continuo in G minor, RV 439 / Op. 10 No 2

Largo
Presto (Fantasmi)
Largo
Presto
Largo (Il sonno)
Allegro

BALDASSARE GALUPPI (1706–1785)

Concerto for two violins, viola and *basso continuo* No. 2 in G major from the cycle *7 Concerti a quattro* (Seven concertos for four instruments)

Andante
Allegro
Andante
Allegro assai

ANTONIO VIVALDI

Concerto for recorder, strings and *basso continuo* in C major, RV 443

Allegro
Largo
Allegro molto

Thursday 22 June, 19.00

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

Closing of the Festival

Dance and percussion show *Snow, Moon and Flowers*

DADADADAN TENKO drummers (Japan):

AKIRA SAKAUE
KANAKO OTANI
RENMA IKEI
ANRI KOBAYASHI
MOEKA HIRONIWA
SHUN NISHIJIMA
HIDEKI SAKURAI
TSUZUKI USHIO

Dancer FU JITSUKAWA
Artistic Director and Choreographer
ISAYA MONDORI
Director SAWAKO KITABAYASHI
Lighting Designer QUINTUS VISSER
Sound Engineer RICHARD BAS

Producer Maria van den Broek

Partner: *Kiti krantai*

Sponsor: *Japan Foundation*

JAPAN FOUNDATION
國際交流基金

Snow, moon and flowers, a theme in Classical Japanese art and literature, refer to the seasons of the year, and the link between the past, the present and the future. Tonight, the Vilnius Festival presents a ***Snow, Moon and Flowers*** spectacle of traditional Japanese drums and other instruments, in which the main characters are rhythm and movement, depicting various states, moods and even rituals. *Taiko* is a form of traditional Japanese percussion involving big drums. Created about 1,000 years ago, the drums were used in an attempt to win the kind disposition of the gods and spirits. Later, these drums were involved in traditional spectacles in No and Kabuki theatre. Eventually, *taiko* became a musical art form, combining a musical ensemble and very specific kind of movements. This type of *taiko* is known around the world today; its distinct feature is its dynamic performance.

The renowned Japanese dancer Isaya Mondori formed **Dadadadan Tenko** in 1987. He has studied Japanese dance for almost 20 years. In 1985, he decided to free himself from the conservative traditions of stage art, and become an independent artist in search of his own individual dance style. Mondori combined the powerful sound of *taiko* drums with elements of dance, and thus Tenko was born.

Dadadadan Tenko is a modern collective combining traditional and contemporary Japanese culture. 'That is why, in our performances, we combine our playing with various elements of drama and the entertainment scene,' says Mondori, the Artistic Director of the group.

Since its debut, Dadadadan Tenko has spellbound audiences around the globe.

The members of the group are experts in Japanese drums and other traditional instruments (the three-stringed guitar *shamisen*, the transverse bamboo flute *shinobue*, etc). Dadadadan Tenko's young, expressive and energetic performers invite us on a rhythmical-musical journey. The audience will be introduced to a cleansing dance accompanied by drums, flutes and ritual bells. The cleansing dance drives away evil spirits and invites happiness. As the archaic communication means, *taiko* drums will unite the musicians on the stage and the listeners in the hall. Japanese drums and the rhythms of Western rock percussion will fuse into a whole; with the help of theatrical movements, the percussionists will narrate joy, anger and sadness, and courage and passion in facing the future.

'Tenko attempts to cheer the audience up and elevate it to another emotional level. We want to share at least some of our energy and cheerfulness with the audience. We hope that we will enchant listeners, and inspire them to begin the new day in good spirits,' says Mondori.

Bilietus galima įsigyti:

Internetu – visą parą, vos per kelias minutes ir be bilieto įsigijimo mokesčio (bankai gali taikyti pervedimo mokesčius).

Lietuvos nacionalinės filharmonijos kasose (į birželio 7, 8, 12, 14, 15, 19, 22 d. festivalio renginius). Kasa dirba II–VI nuo 10.00 iki 19.00 val. (pietų pertrauka nuo 13.30 iki 14.00 val.), VII nuo 10.00 iki 12.00 val. Informacija ir bilietų užsakymas tel.: (8 5) 266 5233, (8 5) 266 5216; mob. 8 698 52 087, el. p. bilietai@filharmonija.lt.

Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro kasose (į birželio 5, 9, 11, 14, 22 d. festivalio renginius). Kasa dirba I–V nuo 10.00 iki 19.00 val., VI nuo 10.00 iki 18.30 val., VII nuo 10.00 iki 15.00 val. Jei sekmadienį vakare rodomas spektaklis, kasa dirba iki spektaklio pradžios. Informacija ir bilietų užsakymas tel. (8 5) 262 0727, mob. 8 615 51 000, el. p. info@opera.lt, www.opera.lt.

Taikomos nuolaidos.

Daugiau informacijos

teirautis telefonais:
(8 5) 266 5216, 266 5233, 266 5259.
Internetu: www.vilniusfestival.lt

Jeigu ketinate į renginį važiuoti automobiliu, prašom atvykti bent prieš 20 min., kad rastumėte

Tickets can be purchased at

Via Internet: 24-hour service, which takes only a few minutes and does not include a purchase charge (transaction fees may apply).

In person at the Lithuanian National Philharmonic Box Office (to the events on June 7, 8, 12, 14, 15, 19 and 22).
Opening hours: Tues-Sat 10am–7pm (lunch break 1.30pm–2pm), Sun 10am–12 noon.
Information and booking by telephone: (+370 5) 266 5233, (+370 5) 266 5216; mobile +370 698 52 087;
e-mail bilietai@filharmonija.lt

In person at the Lithuanian National Opera and Ballet Theatre Box Office (to the events on June 5, 9, 11, 14, 22).
Opening hours: Mon-Fri 10am–7pm, Sat 10am–6.30pm, Sun 10am–3pm. If there is a performance on Sunday evening, the Box Office is open until curtain-up. Information and bookings by telephone: (+370 5) 262 0727; mobile +370 615 51 000;
e-mail info@opera.lt, www.opera.lt

Concessions apply.

For more information:
(+370 5) 266 5259.
www.vilniusfestival.lt

Papildoma informacija lankytojams

vietos pasistatyti automobilį.

Po trečio skambučio žiūrovai į salę neįleidžiami.

Renginių metu fotografuoti, filmuoti ar daryti garso įrašus be organizatorių žinios draudžiama.

Lietuvos nacionalinė filharmonija,
Aušros Vartų g. 5

Due to the limited parking space, car drivers are recommended to arrive at least 20 minutes prior to the start of a performance.

Latecomers are not admitted to the hall after the third chime.

Unauthorised photographing/ filming/ recording on the premises is prohibited.

Koncertų vietos:

Lietuvos nacionalinis operos ir baletų teatras,
A. Vienuolio g. 1

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia,
Didžioji g. 34

Repertuaras Jūsų mobilajame telefone

Rengėjai turi teisę

ertų programas ir

Concert venues

Lithuanian National Philharmonic Society,
Aušros Vartų St 5

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre,
A. Vienuolio St 1

Church of St Casimir,
Didžioji St 34

Repertoire on your mobile phone

Spausdinimo metu informacija teisinga. 2017 05 10
Leidinio sudarytoja / Compiler

The organisers of the festival reserve the right to change concert programmes and performers.
This information was correct at the time of going to press (2017.05.10).

SKIRMANTĖ VALIULYTĖ

Tekstus parengė / Editors
JUSTA ADOMONYTĖ-ŠLEKAITIENĖ
LAŪRA KARNAVIČIŪTĖ
LAIMUTĖ LIGEIKAITĖ
RIMA POVILIONIENĖ
EGLĖ ULIENĖ

Stilistė / Proofreader
DALIA BAGDONIENĖ

Vertėja / Translator
SONATA ZUBOVIENĖ

Anglų kalbos redaktorius / English language copy-editor
JOSEPH EVERATT

Dizainerės / Designers:
INDRĖ SALANGINAITĖ
RŪTA VALUJEVIČIENĖ

Nuotraukų autoriai / Photo credits:
DMITRIJ MATVEJEV,
MIKHAIL RASHKOVSKIY,
...pilnas sąrašas bus makete

VILNIUS FESTIVALIS
www.vilniusfestival.lt

LIETUVOS NACIONALINĖ FILHARMONIJA

www.filharmonija.lt

Aušros Vartų g. 5, LT-01304 Vilnius
Tel. (8 5) 266 5210, faks. (8 5) 266 5266,
el.p. info@filharmonija.lt
Bilietų kasos tel.: (8 5) 266 5233, 266 5216,
el.p. bilietai@filharmonija.lt

**LIETUVOS NACIONALINIS
OPEROS IR BALETO TEATRAS**

www.opera.lt

A. Vienuolio g. 1, LT-01104 Vilnius
Tel. (8 5) 262 07 27, (+370) 615 51 000,
(+370) 612 46 614, info@opera.lt

VILNIUS FESTIVALIAI

www.vilniusfestivals.lt

Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius
Tel. / faks. (8 5) 212 7364,
el.p. info@vilniusfestivals.lt

Spausdino UAB „Mardosų spaustuvė“

**LITHUANIAN NATIONAL
PHILHARMONIC SOCIETY**

www.nationalphilharmonic.eu

Aušros Vartų St 5, Vilnius LT-01304
Tel: (+370 5) 266 5210, fax: (+370 5) 266 5266,
email: info@filharmonija.lt.
Box Office tel: (+370 5) 266 5233, 266 5216,
email: bilietai@filharmonija.lt

**LITHUANIAN NATIONAL OPERA
AND BALLET THEATRE**

www.opera.lt

A. Vienuolio St 1, Vilnius LT-01104
Tel: (+370 5) 262 07 27, (+370) 615 51 000,
(+370) 612 46 614, email: info@opera.lt

VILNIUS FESTIVALS

www.vilniusfestivals.lt

Asmenos St 8, Vilnius LT-01135
Tel/fax: (+370 5) 212 7364,
email: info@vilniusfestivals.lt

Printed by UAB Mardosų spaustuvė

RENGĖJAI

Lietuvos **nacionalinis**
operos ir baleto
teatras

FESTIVALIO KELIONIŲ ORGANIZATORIUS

FESTIVALIO VIEŠBUTIS

FESTIVALIO PARTNERIS

KONCERTŲ PARTNERIAI

Labdaros ir paramos fondas
„Gerasis ruonis“

VšĮ Kiti krantai

INFORMACINIAI PARTNERIAI

RĖMĖJAI

Festivalio advokatai